

รายงานการศึกษาส่วนบุคคล
(Individual Study)

เรื่อง การวิเคราะห์การดำเนินงานความร่วมมือทวิภาคี
ไทย-ลาว ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
ช่วงปี 2558-2562 : กรณีศึกษา
การให้ทุนศึกษาระดับปริญญาโท

จัดทำโดย นางสาวสุดารัตน์ อุ่นชัยยา
รหัส 13034

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรม
หลักสูตรนักบริหารการทูต รุ่นที่ 13 ปี 2564
สถาบันการต่างประเทศเทวะวงศ์วโรปการ กระทรวงการต่างประเทศ
ลิขสิทธิ์ของกระทรวงการต่างประเทศ

รายงานการศึกษาส่วนบุคคล
(Individual Study)

เรื่อง การวิเคราะห์การดำเนินงานความร่วมมือทวิภาคีไทย-ลาว
ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ช่วงปี 2558-2562 :
กรณีศึกษาการให้ทุนศึกษาระดับปริญญาโท

จัดทำโดย นางสาวสุตารัตน์ อุ่นชัยยา
รหัส 13034

หลักสูตรนักรับราชการทูต รุ่นที่ 13 ปี 2564
สถาบันการต่างประเทศเทวะวงศ์วโรปการ กระทรวงการต่างประเทศ
รายงานนี้เป็นความคิดเห็นเฉพาะบุคคลของผู้ศึกษา

เอกสารรายงานการศึกษาค้นคว้าส่วนบุคคลนี้ อนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรม
หลักสูตรนักบริหารการทูตของกระทรวงการต่างประเทศ

ลงชื่อ.....

(รองศาสตราจารย์ ดร. รุ่งพงษ์ ชัยนาม)

อาจารย์ที่ปรึกษา

ลงชื่อ.....

(เอกอัครราชทูต กิตติพงษ์ ณ ระนอง)

อาจารย์ที่ปรึกษา

ลงชื่อ.....

(ศาสตราจารย์ ดร. พลภัทร บุราคม)

อาจารย์ที่ปรึกษา

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

รัฐบาลไทยเริ่มให้ความร่วมมือทางวิชาการแก่ประเทศกำลังพัฒนาต่าง ๆ รวมทั้งลาว ตั้งแต่ปี 2504 โดยเน้นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และนับตั้งแต่ปี 2516 รัฐบาลไทยเริ่มให้ความร่วมมือทางวิชาการระดับทวิภาคีอย่างเป็นทางการเป็นรูปธรรมแก่ลาวมากขึ้น โดยเน้นการเสริมสร้างขีดความสามารถและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ใน 3 สาขาหลักที่ไทยมีศักยภาพ ได้แก่ การเกษตร การศึกษา และสาธารณสุข และให้ความสำคัญกับความต้องการของลาวเป็นหลัก เนื่องจากลาวเป็นประเทศเป้าหมายหลักในการให้ความร่วมมือเพื่อการพัฒนาของรัฐบาลไทย โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อรักษาและส่งเสริมผลประโยชน์ของทั้งสองประเทศในทุกมิติ ได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ เศรษฐกิจ และสังคม

การดำเนินงานความร่วมมือทวิภาคีไทย-ลาว ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ในรูปแบบของการให้ทุนศึกษาระดับปริญญาโท ที่ดำเนินการโดยกรมความร่วมมือระหว่างประเทศเป็นการให้ความร่วมมือเพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของลาว ซึ่งเป็นรากฐานการพัฒนาที่ยั่งยืนในสาขาต่าง ๆ ต่อไป และเป็นการใช้ Soft power ด้านนโยบายต่างประเทศของไทย เพื่อก่อให้เกิดผลประโยชน์ต่อทั้งไทยและลาว

รายงานการศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ของการศึกษาเพื่อวิเคราะห์การดำเนินงานความร่วมมือทวิภาคีไทย-ลาว ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ในรูปแบบของการให้ทุนศึกษาระดับปริญญาโท ช่วงปี 2558-2562 ที่ดำเนินการโดยกรมความร่วมมือระหว่างประเทศ และนำมาปรับแนวทางการดำเนินงานในช่วงถัดไปให้สอดคล้องกับนโยบายต่างประเทศ ยุทธศาสตร์ความร่วมมือเพื่อพัฒนาระหว่างประเทศของไทย และยุทธศาสตร์การพัฒนาของลาว ซึ่งจากการวิเคราะห์การดำเนินงานที่ผ่านมา ผู้ศึกษาพบปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานที่ไทยดำเนินงานในเชิงรับ ต้องรอให้ลาวยื่นเสนอคำขอทุนศึกษามาก่อน และไทยได้รับคำขอในเวลากระชั้นชิด ประกอบกับจำนวนงบประมาณของไทยที่ให้ความร่วมมือแก่ลาวมีจำกัด เมื่อเปรียบเทียบกับความร่วมมือของประเทศพัฒนาอื่น ๆ ที่ให้ลาว ดังนั้น จึงเห็นควรที่ฝ่ายไทยควรเสนอในที่ประชุมวิชาการไทย-ลาว ครั้งต่อไป ถึงการให้ทุนศึกษาในสาขาต่าง ๆ ที่ได้จากการศึกษาวิเคราะห์ในครั้งนี้ จำนวน 8 สาขา ได้แก่ (1) การเกษตร (2) การศึกษา (3) การสาธารณสุข (4) โครงสร้างพื้นฐาน โลจิสติกส์ (5) การพัฒนาเศรษฐกิจ การค้า และการลงทุน (6) ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (7) การท่องเที่ยว และ (8) พลังงาน ทั้งนี้ หากฝ่ายลาวเห็นชอบกับ 8 สาขานี้ จะจัดทำเป็นแผน 3 ปี ช่วงละ 4 สาขา โดยให้ลาวพิจารณาจัดอันดับความสำคัญของสาขาทั้ง 8 สาขาก่อน แล้วจึงทำแผน 3 ปี ช่วงแรกว่า ใน 4 สาขาแรก แต่ละสาขาต้องการหลักสูตรปริญญาโท ก็หลักสูตร หลักสูตรใดบ้าง ส่วนแผน 3 ปี ในช่วงถัดไปจึงจะให้ทุน

ใน 4 สาขาที่เหลือ และเพื่อให้การดำเนินงานในช่วงถัดไปเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีปริมาณและคุณภาพของผู้รับทุนที่มากขึ้น ภายใต้งบประมาณเท่าเดิม ผู้ศึกษาจึงเสนอแนวทางการให้ทุนศึกษาใน 5 รูปแบบ ได้แก่ (1) ทุนแบบเต็มจำนวน (2) ทุนแบบร่วมกันสนับสนุนค่าใช้จ่ายระหว่างกรมความร่วมมือระหว่างประเทศและสถาบันการศึกษา (3) ทุนบางส่วนเฉพาะหลักสูตรที่โดดเด่นมีชื่อเสียงของสถาบันการศึกษาไทย (4) ทุนที่มีการเรียนการสอนในลาว (5) ทุนแบบ Joint/Double Degree ระหว่างสถาบันการศึกษาในประเทศไทยกับสถาบันการศึกษาในประเทศผู้ให้อื่น และนอกจากนี้ การสนับสนุนทุนการศึกษาปริญญาโทแก่ลาวควรกระจายไปสู่สาธารณะให้แก่ประชาชนลาวทั่วไปด้วย ไม่จำกัดการให้ทุนเฉพาะข้าราชการ เพื่อจะช่วยพัฒนาบุคลากรทุกภาคส่วนของลาวให้มีความรู้ความสามารถทั่วกัน เพื่อเป็นกำลังในการพัฒนาประเทศ เป็นการพัฒนาที่ยั่งยืนแก่ลาวในภาพรวม และขยายความสัมพันธ์ไทย-ลาวที่ดีไปสู่ระดับประชาชน ไม่เพียงแต่ระดับรัฐบาลเท่านั้น รวมทั้ง การสนับสนุนทุนการศึกษาควรดำเนินการแบบเดียวกับที่ประเทศพัฒนาต่าง ๆ ดำเนินการ เพื่อจะได้สนับสนุนทุนการศึกษาให้แก่คนที่มีคุณสมบัติเหมาะสม มีพื้นฐานการศึกษาที่สอดคล้องกับหลักสูตรที่จะเรียนของสถาบันการศึกษา ควรใช้ความได้เปรียบต่าง ๆ ที่ไทยมีศักยภาพ เช่น การเป็นศูนย์กลางการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในอนุภูมิภาค เป็นที่ตั้งของสถาบันการศึกษา และองค์กรพัฒนาระหว่างประเทศหลายแห่ง เพื่อขยายความร่วมมือกับแหล่งผู้ให้อื่นของลาว ให้เข้ามามีส่วนร่วมกับไทย ในการให้ทุนศึกษาต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

เอกสารรายงานการศึกษาส่วนบุคคลฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรมหลักสูตร นักบริหารการทูต รุ่นที่ 13 ปี 2564 ที่จัดขึ้นโดยสถาบันการต่างประเทศเทวะวงศ์วโรปการ กระทรวงการต่างประเทศ รายงานการศึกษานี้ได้รับการดำเนินการให้เป็นรูปเล่มจนเสร็จสมบูรณ์ ได้ด้วยความกรุณาของคณะกรรมการอาจารย์ที่ปรึกษาทั้งสามท่าน ประกอบด้วย รองศาสตราจารย์ ดร. รุ่งพงษ์ ชัยนาม อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และอาจารย์ที่ปรึกษาร่วมอีกสองท่าน คือ เอกอัครราชทูต กิตติพงษ์ ณ ระนอง และศาสตราจารย์ ดร. พลภัทร บุราคม ผู้ศึกษาขอขอบคุณ คณะกรรมการอาจารย์ที่ปรึกษาที่เมตตาให้คำปรึกษา คำแนะนำ ซึ่งให้เห็นจุดบกพร่องของการเขียน รายงานการศึกษานี้ และแนะนำแนวทาง วิธีการหาข้อมูล เพื่อให้การเขียนรายงานเป็นไปในทาง ที่ควรจะเป็น

ขอขอบคุณผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ของสถาบันการต่างประเทศเทวะวงศ์วโรปการที่ยังคง ดำเนินการจัดอบรมหลักสูตรนักบริหารการทูต รุ่นที่ 13 ในปี 2564 ถึงแม้ว่าสถานการณ์การแพร่ ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) ยังคงมีอยู่ แต่สถาบันการต่างประเทศเทวะวงศ์- วโรปการก็สามารถวางแผนการจัดอบรมและรักษาคุณภาพของหลักสูตรได้เป็นอย่างดี ไม่ว่าจะเป็น การวางแผนเนื้อหาสาระละเอียดของหลักสูตรที่เป็นประโยชน์ต่อผู้เข้ารับการอบรม การสรรหาวิทยากร ที่มีคุณภาพ ประสบการณ์ ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่สถาบันการต่างประเทศเทวะวงศ์วโรปการที่ดูแล เอาใจใส่ อำนวยความสะดวก และประสานงานเป็นอย่างดีระหว่างคณะกรรมการอาจารย์ที่ปรึกษา การจัดทำเอกสารรายงานการศึกษาส่วนบุคคลกับผู้ศึกษา

ขอขอบคุณ นางอุรวิรัชต์ เจริญโต อธิบดีกรมความร่วมมือระหว่างประเทศ และนายวัฒนวิทย์ คชเสนีย์ รองอธิบดีกรมความร่วมมือระหว่างประเทศ ที่สนับสนุนและอนุญาตให้ผู้ศึกษาเข้ารับ การอบรมหลักสูตรบริหารการทูต รุ่นที่ 13 ขอขอบคุณ นางสาวหทัยชนก ศิริวัฒนกุล ผู้อำนวยการ ภารกิจความร่วมมือกับต่างประเทศเพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ผู้บังคับบัญชาปัจจุบัน และ นางสาวสายัณห์ กองโกย ผู้อำนวยการส่วนให้ความร่วมมือกับต่างประเทศ 1 อดีตผู้บังคับบัญชา ที่โน้มน้าว ผลักดัน และสนับสนุนให้ผู้ศึกษาสมัครเข้าอบรมหลักสูตรนี้

สุดท้ายนี้ ขอขอบคุณเพื่อนร่วมรุ่นหลักสูตรนักบริหารการทูต รุ่นที่ 13 ที่เป็นกำลังใจ ซึ่งกันและกันสำหรับการทำรายงานการศึกษาส่วนบุคคลให้สำเร็จลุล่วง

สุดาร์ตน์ อุ่นชัยยา

กันยายน 2564

สารบัญ

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร	ง
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ซ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ภูมิหลังและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา	2
1.3 ขอบเขตการศึกษา และระเบียบวิธีการศึกษา	3
1.4 คำถามการศึกษา	4
1.5 สมมติฐานการศึกษา	4
1.6 ประโยชน์ของการศึกษา	4
บทที่ 2 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	5
2.1 แนวคิดทฤษฎี	5
2.2 ยุทธศาสตร์และแผนที่เกี่ยวข้องทั้งของประเทศไทยและลาว	6
2.3 สรุปกรอบแนวคิด	15
บทที่ 3 ผลการศึกษา	16
3.1 การดำเนินงานความร่วมมือทวิภาคีไทย-ลาว ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ในรูปแบบของการให้ทุนศึกษาระดับปริญญาโท ช่วงปี 2558-2562 ที่ดำเนินการโดยกรมความร่วมมือระหว่างประเทศ	16
3.2 ผลการศึกษา	29
บทที่ 4 บทสรุปและข้อเสนอแนะ	33
4.1 สรุปผลการศึกษา	33
4.2 ข้อเสนอแนะ	34
บรรณานุกรม	40
ภาคผนวก	42
ก ข้อมูลผู้รับทุนรัฐบาลไทยระดับปริญญาโท ประจำปีการศึกษา 2562 ภายใต้ความร่วมมือทางวิชาการไทย-ลาว	43
ข บันทึกการประชุมความร่วมมือทางวิชาการไทย-ลาว ครั้งที่ 22	47
ประวัติผู้เขียน	50

สารบัญตาราง

ตารางที่ 1	จำนวนผู้รับทุนศึกษารัฐบาลไทยภายใต้ความร่วมมือทางวิชาการไทย-ลาว ระหว่างปี 2558-2562	21
ตารางที่ 2	สรุปสถิติการรับทุนรัฐบาลไทยของผู้รับทุนจากลาว แยกตามสาขาและหลักสูตร ตั้งแต่ ปีการศึกษา 2558-2562	23
ตารางผนวกที่ 1	ทุนศึกษานอกโครงการ จำนวน 23 ทุน	43
ตารางผนวกที่ 2	ทุนศึกษาภายใต้โครงการยกระดับวิชาชีพเฉพาะให้ครูผู้สอน สายอาชีวศึกษาของลาว จำนวน 7 ทุน	46

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ภูมิหลังและความสำคัญของปัญหา

ความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างราชอาณาจักรไทย (ไทย) และสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (ลาว)

รัฐบาลไทยเริ่มให้ความร่วมมือทางวิชาการแก่ประเทศกำลังพัฒนาต่าง ๆ รวมทั้งลาว ตั้งแต่ปี 2504 โดยเน้นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เช่น การให้ทุนแก่บุคลากรของประเทศต่าง ๆ มาศึกษา / ฝึกอบรม / ทำงานในไทยในสาขาที่มีความสำคัญ เช่น การเกษตร สาธารณสุข ศึกษา การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม กฎหมาย เทคโนโลยี ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นต้น ภายใต้กรอบ Thai International Cooperation Programme (TICP) ซึ่งประกอบด้วย

- 1) ความร่วมมือระดับทวิภาคี (Bilateral Programme)
- 2) ทุนศึกษาระดับปริญญาโทนานาชาติ (Thailand International Postgraduate Programme: TIPP)
- 3) หลักสูตรฝึกอบรมนานาชาติประจำปี (Annual International Training Courses: AITC)

4) ความร่วมมือไตรภาคี (Trilateral Programme) โดยร่วมกับแหล่งผู้ให้อื่นๆ เช่น UNICEF JICA และสิงคโปร์ ในการจัดฝึกอบรมหลักสูตรนานาชาติในประเทศไทยให้แก่ประเทศที่สาม

ต่อมานับตั้งแต่ปี 2516 รัฐบาลไทยเริ่มให้ความร่วมมือทางวิชาการระดับทวิภาคีอย่างเป็นทางการแก่ลาว เน้นการเสริมสร้างขีดความสามารถและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เช่น การให้ทุนศึกษา ทุนฝึกอบรม การจัดหาวัสดุอุปกรณ์ การจัดส่งผู้เชี่ยวชาญไปให้คำปรึกษาแนะนำ รวมทั้งโครงการเพื่อการพัฒนา โดยมุ่งเน้นใน 3 สาขาหลัก ที่ไทยมีศักยภาพ ได้แก่ การเกษตร การศึกษา และสาธารณสุข และให้ความสำคัญกับความต้องการของลาวเป็นหลัก (Demand Driven Approach) และในปัจจุบันมุ่งเน้นการจัดทำแผนงานความร่วมมือที่เป็นรูปธรรมในระยะ 3 ปี (Programme Based Approach) เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ต่อการพัฒนาที่มีความยั่งยืน โดยมีแผนงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างไทยกับลาว ระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2563-2565) ขึ้นเป็นแผนงานฉบับแรก ประกอบด้วย ความร่วมมือใน 7 สาขา ได้แก่ (1) การเกษตร (2) การศึกษาและกีฬา (3) การสาธารณสุข

- (4) การค้า อุตสาหกรรม และการท่องเที่ยว (5) สิ่งแวดล้อม (6) การพัฒนาสังคมและธรรมาภิบาล (7) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

ลาวเป็นประเทศเป้าหมายหลักในการให้ความร่วมมือเพื่อการพัฒนาของรัฐบาลไทย มาโดยตลอด โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อรักษาและส่งเสริมผลประโยชน์ของทั้งสองประเทศในทุกมิติ ได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ เศรษฐกิจ และสังคม ดังนี้

1) มิติด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ คือ การรักษาสันติภาพและเสถียรภาพระหว่างไทยกับลาว โดยการลดช่องว่างในการพัฒนาระหว่างประเทศ

2) มิติด้านเศรษฐกิจ คือ การรักษาและเพิ่มพูนผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจของไทยและลาว เช่น การรักษาผลประโยชน์และส่งเสริมโอกาสของผู้ประกอบการไทยที่ไปลงทุนประกอบธุรกิจในลาว มีการทำธุรกิจร่วมกัน เป็นตลาดรองรับสินค้าจากไทย คนลาวมีสินค้าอุปโภคบริโภคให้เลือกจ่ายใช้สอย ได้หลากหลายประเภทและยี่ห้อ เป็นแหล่งวัตถุดิบและแรงงานสำหรับการผลิตภาคอุตสาหกรรมไทย เพิ่มมูลค่าผลผลิตการเกษตรของลาว และเพิ่มการจ้างงาน แรงงานลาวมีงานทำ

3) มิติด้านสังคม คือ การบรรเทาความยากจนและยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในลาว เพื่อป้องกันปัญหาสังคมต่าง ๆ ที่อาจส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของไทย ปัญหาตามแนวชายแดน เช่น โรคระบาดข้ามแดน แรงงานเถื่อน การลักลอบค้ามนุษย์ ยาเสพติดข้ามชาติ เป็นต้น รวมทั้งเสริมสร้างความสัมพันธ์ในระดับประชาชน

ดังนั้น เพื่อให้ความร่วมมือทวิภาคีไทย-ลาว ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ที่ดำเนินการโดยกรมความร่วมมือระหว่างประเทศ ในรูปแบบของการให้ทุนศึกษาระดับปริญญาโท เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล จึงควรมีการวิเคราะห์การดำเนินงานความร่วมมือทวิภาคีไทย-ลาว ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ที่ดำเนินการโดยกรมความร่วมมือระหว่างประเทศ ช่วงปี 2558-2562 เพื่อกำหนดการดำเนินงานที่ชัดเจนในสาขาที่ไทยประสบความสำเร็จในการพัฒนา มีความพร้อมในการถ่ายทอดความรู้และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ รวมทั้งสาขาที่ได้รับการยอมรับจากนานาประเทศ ซึ่งความร่วมมือเพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ดังกล่าวจะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ทั้งไทยและลาว ทั้งในด้านขยายการค้า การลงทุน รวมทั้งบรรเทาผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคมจากการพัฒนาอนุภูมิภาคร่วมกันด้วย

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อวิเคราะห์การดำเนินงานความร่วมมือทวิภาคีไทย-ลาว ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ในรูปแบบของการให้ทุนศึกษาระดับปริญญาโท ช่วงปี 2558-2562 ที่ดำเนินการโดยกรมความร่วมมือระหว่างประเทศ และนำมาปรับแนวทางการดำเนินงานในช่วงถัดไปให้สอดคล้องกับนโยบายต่างประเทศ ยุทธศาสตร์ความร่วมมือเพื่อพัฒนาระหว่างประเทศของไทย และยุทธศาสตร์การพัฒนาของลาว

1.3 ขอบเขตการศึกษา และระเบียบวิธีการศึกษา

1.3.1 ขอบเขตการศึกษา

1) ศึกษาแนวคิดการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในด้านการศึกษา และแนวคิดการพัฒนาที่ยั่งยืน เพื่อนำสู่การวิเคราะห์การดำเนินงานความร่วมมือทวิภาคีไทย-ลาว ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ในรูปแบบของการให้ทุนศึกษาระดับปริญญาโท ช่วงปี 2558-2562 (การดำเนินงานให้ทุนศึกษาปริญญาโทปี 2563 ยังไม่สามารถนำผู้รับทุนใหม่เข้ามาศึกษาในไทยได้ เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และรัฐบาลไทยมีมาตรการควบคุมและป้องกันการแพร่ระบาดของโรค สถาบันการศึกษาไม่จัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน แต่ผู้รับทุนลาวต้องเรียนปริญญาโทในหลักสูตรที่จัดการเรียนการสอนด้วยภาษาไทย ซึ่งต้องเรียนเตรียมความพร้อมก่อนเข้าศึกษาระดับปริญญาโท โดยเป็นการเรียนที่เน้นความรู้ทักษะการใช้ภาษาไทย และเสริมความรู้ทักษะการใช้ภาษาอังกฤษด้วย การเรียนทักษะการใช้ภาษาในรูปแบบออนไลน์ไม่สามารถทำให้ผู้เรียนเข้าใจและฝึกการใช้ภาษาได้เต็มที่ ประกอบรัฐบาลลาวก็มีมาตรการควบคุมและป้องกันการแพร่ระบาดของโรคเช่นกัน มีการจำกัดการเดินทางไม่ให้นักท่องเที่ยวในต่างแขวงเดินทางเข้าออกแขวงอื่น)

2) ศึกษาและวิเคราะห์นโยบายต่างประเทศ ยุทธศาสตร์ความร่วมมือเพื่อการพัฒนา ระหว่างประเทศไทย และยุทธศาสตร์การพัฒนาของลาว

3) ทบทวนการดำเนินงานความร่วมมือทวิภาคีไทย-ลาวด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ในรูปแบบของการให้ทุนศึกษาระดับปริญญาโทที่ผ่านมา พร้อมทั้งเสนอแนวทางความร่วมมือต่อไปในอนาคต

1.3.2 ระเบียบวิธีการศึกษา

1) เป็นการศึกษาแบบพรรณนา อธิบาย

2) ศึกษาข้อมูลทุติยภูมิจากเอกสารต่าง ๆ และข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการระหว่างไทยกับลาว ได้แก่ นโยบายต่างประเทศ และยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องของไทยและลาว และรายงานการประชุมกับหน่วยงานฝ่ายลาว เช่น กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงศึกษาธิการและกีฬา เป็นต้น

3) วิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินงานความร่วมมือทวิภาคีไทย-ลาว ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ในรูปแบบของการให้ทุนศึกษาระดับปริญญาโท ที่ดำเนินการโดยกรมความร่วมมือระหว่างประเทศที่ผ่านมา

1.4 คำถามการศึกษา

การดำเนินงานความร่วมมือทวิภาคีไทย-ลาว ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ในรูปแบบของการให้ทุนศึกษาระดับปริญญาโทช่วงปี 2558-2562 ที่ดำเนินการโดยกรมความร่วมมือระหว่างประเทศ มีผลสำเร็จ และปัญหาอุปสรรคประการใด

1.5 สมมติฐานการศึกษา

การดำเนินงานความร่วมมือทวิภาคีไทย-ลาว ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ในรูปแบบของการให้ทุนศึกษาระดับปริญญาโท ที่ดำเนินการโดยกรมความร่วมมือระหว่างประเทศช่วงต่อไป น่าจะสามารถปรับปรุงประสิทธิภาพได้ดียิ่งขึ้น

1.6 ประโยชน์ของการศึกษา

ผู้ศึกษาคิดว่า การดำเนินงานความร่วมมือทวิภาคีไทย-ลาว ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ในรูปแบบของการให้ทุนศึกษาระดับปริญญาโทจะมีประโยชน์ ดังนี้

1.6.1 การดำเนินงานความร่วมมือด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ในรูปแบบของการให้ทุนศึกษาระดับปริญญาโทแก่ลาวในช่วงถัดไปมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่ดียิ่งขึ้น ตามกรอบเวลาแผน 3 ปี และวงเงินงบประมาณของไทยในช่วงเวลา 3 ปีถัดไป

1.6.2 จะช่วยส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างไทย-ลาว ทั้งในระดับประชาชนต่อประชาชน และระดับองค์กร เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างผู้รับทุนกับอาจารย์และเจ้าหน้าที่สถาบันการศึกษา และความสัมพันธ์ระหว่างเครือข่ายการดำเนินงานระหว่างสถาบันการศึกษาไทยกับลาว รวมถึงหน่วยงานของผู้รับทุนแน่นแฟ้นขึ้นในอนาคต

1.6.3 เผยแพร่และประชาสัมพันธ์สถาบันการศึกษา และหน่วยงานของไทย ที่มีศักยภาพในการจัดการเรียนการสอน และการฝึกอบรม / ดูกาน ให้เป็นที่รับรู้อย่างกว้างขวางในลาว ทำให้นักศึกษา / ประชาชนลาว สนใจสมัครเข้าศึกษาระดับปริญญาในสถาบันการศึกษาไทย โดยใช้ค่าใช้จ่ายของตนเอง หรือแหล่งผู้ให้อื่น และหน่วยงาน / สถาบันการศึกษาของลาว ใช้งบประมาณรัฐบาลลาว / แหล่งผู้ให้อื่น ในการส่งบุคลากรเข้าศึกษาในสถาบันการศึกษาของไทย หรือเข้ารับการฝึกอบรมในหลักสูตรที่สถาบันการศึกษาไทยเปิดอยู่แล้ว หรืออาจขอให้สถาบันการศึกษาไทยจัดฝึกอบรมในหลักสูตรลักษณะ tailor made

บทที่ 2

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

แนวคิด และนโยบาย / ยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องทั้งของไทยและลาว ที่ใช้ในการวิเคราะห์การดำเนินงานความร่วมมือทวิภาคีไทย-ลาว ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ในรูปแบบของการให้ทุนศึกษาระดับปริญญาโท ช่วงปี 2558-2562 ที่ดำเนินการโดยกรมความร่วมมือระหว่างประเทศ ประกอบด้วย

2.1 แนวคิดทฤษฎี

2.1.1 แนวคิดการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

2.1.1.1 Nadler และ Wiggs (1989) ได้อธิบายว่า การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เป็นกระบวนการวางแผนอย่างเป็นระบบเพื่อพัฒนาศักยภาพในการปฏิบัติงานของพนักงาน และปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานขององค์กรให้สูงขึ้น โดยวิธีการฝึกอบรม การให้การศึกษา และการพัฒนา โดยขอบเขตของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ครอบคลุมใน 3 เรื่อง ได้แก่

1) การฝึกอบรม (Training) เป็นกระบวนการที่จัดขึ้นเพื่อการเรียนรู้สำหรับงานปัจจุบัน มุ่งหวังให้ผู้เข้ารับการอบรมสามารถนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงานได้ทันทีหรือมีพฤติกรรมการทำงานที่เปลี่ยนแปลงไปตามความต้องการขององค์กร การฝึกอบรมมีความเสี่ยงอยู่บ้างที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมไม่อาจทำงานได้ตามความมุ่งหวังขององค์กร อาจเป็นเพราะการจัดหลักสูตรยังไม่เหมาะสมกับความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ขั้นตอนการทำงาน เทคโนโลยี เครื่องมือเครื่องใช้ หรือสภาพการแข่งขันผันแปรไปจากที่ได้คาดคะเนไว้

2) การศึกษา (Education) เป็นกระบวนการที่จัดขึ้น เพื่อเตรียมบุคคลให้มีความพร้อมที่จะทำงานตามความต้องการขององค์กรในอนาคต การศึกษายังคงต้องเกี่ยวกับการทำงานอยู่ แต่จะแตกต่างไปจากการฝึกอบรม เนื่องจากเป็นการเตรียมเรื่องงานในอนาคตที่แตกต่างไปจากงานปัจจุบัน การศึกษาจึงเป็นการเตรียมบุคลากรเพื่อการเลื่อนขั้นตำแหน่ง (Promotion) หรือให้ทำงานในหน้าที่ใหม่

3) การพัฒนา (Development) เป็นกระบวนการที่จัดขึ้นเพื่อให้เกิดการเรียนรู้และประสบการณ์แก่บุคลากรขององค์กร เป็นการช่วยเตรียมความพร้อมของบุคลากรสำหรับการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตและจุดหมายที่เกี่ยวข้องกับบุคลากรขององค์กร

ช่วยให้บุคลากรขององค์กรได้เพิ่มพูนความรู้ ได้แสดงขีดความสามารถของตน ได้แสดงความคิดเห็น รวมทั้งเป็นการเปิดโอกาสให้บุคลากรได้แสดงความสามารถ ศักยภาพที่ซ่อนเร้นอยู่ภายในออกมา

2.1.1.2 ดนัย เทียนพุ่ม (2537) มีความเห็นสอดคล้องกับ Nadler และ Wiggs ว่า ขอบเขตของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในองค์กรจะครอบคลุมด้วยองค์ประกอบ 3 ด้าน คือ การฝึกอบรม การศึกษา และการพัฒนา ซึ่งขอบเขตของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และจุดเน้น คือ การฝึกอบรมเน้นที่งาน การศึกษาเน้นที่ตัวบุคคล และการพัฒนาเน้นที่องค์กร

2.1.2 แนวคิดการพัฒนาที่ยั่งยืน

องค์การสหประชาชาติให้ความสนใจเรื่องการพัฒนาอย่างยั่งยืนมาตั้งแต่ พ.ศ. 2515 โดยมีการจัดการประชุมเรื่องสิ่งแวดล้อมในระดับโลกขึ้นเป็นครั้งแรกที่กรุงสตอกโฮล์ม ประเทศสวีเดน และในปี 2526 ได้จัดตั้งคณะกรรมการโลกในเรื่องสิ่งแวดล้อมและการพัฒนา (World Commission on Environment and Development) เพื่อทำการศึกษาเรื่องการสร้างความสมดุลระหว่างสิ่งแวดล้อมกับการพัฒนา และต่อมาได้เผยแพร่เอกสารชื่อ Our Common Future เรียกร้องให้ชาวโลกเปลี่ยนแปลงวิธีการดำเนินชีวิตที่ฟุ่มเฟือย เพื่อให้มีการพัฒนาที่ปลอดภัยต่อสิ่งแวดล้อม เอกสารฉบับนี้มีส่วนสำคัญต่อการประชุมสุดยอดของโลก หรือ The Earth Summit ที่ ริโอเดอจาเนโร ประเทศบราซิล เมื่อปี 2535 ซึ่งในการประชุมครั้งนั้นมีหนังสือประกอบการประชุมเล่มหนึ่งที่เรียกว่า Brundtland Report ได้ให้คำจำกัดความคำว่า การพัฒนาที่ยั่งยืน ไว้ดังนี้ การพัฒนาที่ยั่งยืนเป็นการพัฒนาที่ตอบสนองความจำเป็นของคนยุคปัจจุบันโดยไม่ลดขีดความสามารถในการตอบสนองความจำเป็นของคนยุคต่อไป (Development that meets the needs of the present without compromising the ability of future generations to meet their own needs)

2.2 ยุทธศาสตร์และแผนที่เกี่ยวข้องทั้งของประเทศไทยและลาว

2.2.1 ยุทธศาสตร์ของไทยต่อการดำเนินงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนา

2.2.1.1 ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561-2580 ¹

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) เป็นยุทธศาสตร์ชาติฉบับแรกของประเทศไทย ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งจะต้องนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้ประเทศไทยบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ประกอบด้วยยุทธศาสตร์ชาติ 6 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านความมั่นคง (2) ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน (3) ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

¹ สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, มกราคม 2562, ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561-2580

(4) ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม (5) ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และ 6) ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

จากยุทธศาสตร์ชาติ 6 ด้านข้างต้น ผู้ศึกษาคิดว่า มียุทธศาสตร์ชาติด้านที่เกี่ยวข้องกับความร่วมมือระหว่างประเทศ จำนวน 3 ด้าน ได้แก่

1) ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

ประเด็นที่ 4 การบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียน และนานาชาติ รวมถึงองค์กรภาครัฐ และที่มีใช้ภาครัฐ เพื่อสร้างเสริมความสงบสุข สันติสุข ความมั่นคง และความเจริญก้าวหน้าให้กับประเทศชาติ ภูมิภาค และโลก อย่างยั่งยืน โดย (1) การเสริมสร้างและรักษาคุณภาพสภาวะแวดล้อมระหว่างประเทศ (2) การเสริมสร้างและดำรงไว้ซึ่งสันติภาพและความมั่นคงของภูมิภาค และ (3) การร่วมมือทางการพัฒนากับประเทศเพื่อนบ้าน ภูมิภาค โลก รวมถึงองค์กรภาครัฐ และ ที่มีใช้ภาครัฐ

2) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

ประเด็นที่ 3 สร้างความหลากหลายด้านการท่องเที่ยว โดยการรักษาการเป็นจุดหมายปลายทางที่สำคัญของการท่องเที่ยวระดับโลกที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวทุกระดับ และเพิ่มสัดส่วนของนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพสูง ข้อที่ (5) ท่องเที่ยวเชื่อมโยงภูมิภาค และ

ประเด็นที่ 4 โครงสร้างพื้นฐาน เชื่อมไทย เชื่อมโลก ครอบคลุมถึงโครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพในด้านโครงข่ายคมนาคม พื้นที่และเมือง รวมถึงเทคโนโลยี ตลอดจนโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจ ข้อที่ (1) เชื่อมโยงโครงข่ายคมนาคมไร้รอยต่อ และข้อที่ (2) สร้างและพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ

3) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

ประเด็นที่ 3 ปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ข้อที่ (5) การสร้างความตื่นตัวให้คนไทยตระหนักถึงบทบาท ความรับผิดชอบ และการวางตำแหน่งของประเทศไทยในภูมิภาคเอเชียอาคเนย์ และประชาคมโลก และ (7) การสร้างระบบการศึกษาเพื่อเป็นเลิศทางวิชาการระดับนานาชาติ และ

ประเด็นที่ 4 การตระหนักถึงพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย ข้อที่ (3) การดึงดูดกลุ่มผู้เชี่ยวชาญต่างชาติและคนไทยที่มีความสามารถในต่างประเทศให้มาสร้างและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมให้กับประเทศ

2.2.1.2 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564)²

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ได้จัดทำแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 บนพื้นฐานของกรอบยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) ในลักษณะการแปลงยุทธศาสตร์ระยะยาวสู่การปฏิบัติ ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 กำหนด**ยุทธศาสตร์ที่ 10 คือ ยุทธศาสตร์ความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อการพัฒนา** มุ่งเน้นการพัฒนาและขยายความร่วมมือทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม ความมั่นคง และอื่น ๆ กับมิตรประเทศ โดยกำหนดแนวทางการดำเนินนโยบายการค้าและการลงทุนที่เสรี เปิดกว้าง และเป็นธรรม ดำเนินยุทธศาสตร์เชิงรุกในการแสวงหาตลาดใหม่ ๆ ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการไทยไปลงทุนในต่างประเทศ และส่งเสริมความร่วมมือเพื่อพัฒนากับประเทศในอนุภูมิภาค และภูมิภาค รวมทั้งประเทศนอกภูมิภาค ดังนั้น การพัฒนาจึงมุ่งเน้นในเรื่องการมีเครือข่ายการเชื่อมโยงตามแนวระเบียงเศรษฐกิจที่ครอบคลุมและมีการใช้ประโยชน์ได้เต็มศักยภาพ การเพิ่มระบบห่วงโซ่มูลค่าในอนุภูมิภาคและภูมิภาคอาเซียน ประเทศไทยเป็นฐานเศรษฐกิจ การค้าและการลงทุนที่สำคัญในอนุภูมิภาค ภูมิภาคอาเซียน และเอเชีย รวมทั้งมีการพัฒนาส่วนขยายจากแนวระเบียงเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคให้ครอบคลุมภูมิภาคอาเซียน เอเชียตะวันออก และเอเชียใต้ และประเทศไทยเป็นหุ้นส่วนการพัฒนาที่สำคัญทั้งในระดับ

แนวทางการพัฒนาสำคัญ ประกอบด้วย

- 1) ขยายความร่วมมือทางการค้าและการลงทุนกับมิตรประเทศ และแสวงหาตลาดใหม่สำหรับสินค้าและบริการของไทย
- 2) พัฒนาความเชื่อมโยงด้านการคมนาคมขนส่ง โลจิสติกส์ และโทรคมนาคม ในกรอบความร่วมมืออนุภูมิภาคภายใต้แผนงาน GMS, ACMECS, IMT-GT, BIMSTEC, JDS และภูมิภาคอาเซียน เพื่ออำนวยความสะดวกและลดต้นทุนด้านโลจิสติกส์
- 3) พัฒนาและส่งเสริมให้ไทยเป็นฐานของการประกอบธุรกิจ การบริการ และการลงทุนที่โดดเด่นในภูมิภาค
- 4) ส่งเสริมการลงทุนไทยในต่างประเทศของผู้ประกอบการไทย
- 5) เปิดประตูการค้า และพัฒนาความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านในลักษณะหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ ทั้งในระดับอนุภูมิภาค และภูมิภาค ที่มีความเสมอภาคกัน
- 6) สร้างความเป็นหุ้นส่วนการพัฒนา กับประเทศในอนุภูมิภาค ภูมิภาค และนานาชาติ
- 7) เข้าร่วมเป็นภาคีความร่วมมือระหว่างประเทศโดยมีบทบาทที่สร้างสรรค์

² สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี, สรุปสาระสำคัญแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560-2564

8) ส่งเสริมความร่วมมือกับภูมิภาค และนานาชาติ ในการสร้างความมั่นคงในทุกด้าน ที่เกี่ยวกับเรื่องความอยู่ดีมีสุขของประชาชน

9) บูรณาการภารกิจด้านความร่วมมือระหว่างประเทศ และด้านการต่างประเทศ และ

10) ส่งเสริมให้เกิดการปรับตัวภายในประเทศที่สำคัญ

2.2.1.3 แผนยุทธศาสตร์กระทรวงการต่างประเทศ (พ.ศ. 2558-2561)³

มีเป้าประสงค์เพื่อเสริมสร้างสถานะเชิงยุทธศาสตร์และผลประโยชน์ของไทย ประกอบด้วยประเด็นยุทธศาสตร์ 8 ข้อ ได้แก่

1) ส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีกับเพื่อนบ้านและประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

2) ส่งเสริมบทบาทที่สร้างสรรค์ของไทยในการขับเคลื่อนประชาคมอาเซียน

3) เสริมสร้างสถานะความสัมพันธ์กับประเทศยุทธศาสตร์

4) ผลักดันบทบาทไทยที่สร้างสรรค์และรับผิดชอบเป็นที่ยอมรับของประชาคมโลก

5) ยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันและความร่วมมือทางเศรษฐกิจ

6) เสริมสร้างภาพลักษณ์ความเชื่อมั่นและทัศนคติที่ดีต่อไทย

7) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนและพัฒนาคุณภาพการให้บริการประชาชน

8) พัฒนาขีดความสามารถขององค์กร

2.2.1.4 ยุทธศาสตร์ความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างไทยกับลาว⁴

ลาวเป็นประเทศเพื่อนบ้านของไทยที่ได้รับความสำคัญลำดับสูงในด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศและการให้ความช่วยเหลือเพื่อการพัฒนาของไทย ลักษณะความร่วมมือทางวิชาการกับลาว ประกอบด้วยการพัฒนาบุคลากรเป็นสำคัญ โดยเน้นการให้ทุนการศึกษาระดับปริญญาโทเป็นส่วนใหญ่ รวมทั้งให้ทุนฝึกอบรม / ดุจงาน ความช่วยเหลือด้านวัสดุอุปกรณ์ และความร่วมมือในรูปโครงการพัฒนาใน 3 สาขาหลัก คือ สาขากเกษตร การศึกษา และสาธารณสุข

1) การดำเนินงานให้ความร่วมมือกับลาวตามกรอบทวิภาคีเป็นการดำเนินงานภายใต้กรอบกลไกการให้ความร่วมมือระหว่างกัน 2 ระดับ คือ (1) การประชุม

³ สำนักนโยบายและแผน สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงการต่างประเทศ, แผนยุทธศาสตร์กระทรวงการต่างประเทศ (2558-2561)

⁴ สำนักงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ, มิถุนายน 2551

คณะกรรมการร่วมว่าด้วยความร่วมมือไทย-ลาว (Joint Commission on Bilateral Cooperation between Thailand and Lao PDR) ซึ่งมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศของทั้งสองประเทศเป็นประธานร่วม และ (2) การประชุมหารือเกี่ยวกับความร่วมมือทางวิชาการ โดยมี อธิบดีกรมความร่วมมือระหว่างประเทศ (Thailand International Cooperation Agency: TICA) กระทรวงการต่างประเทศของไทย เป็นประธานร่วมฝ่ายไทย และมีเลขาธิการคณะกรรมการร่วมมีลาว-ไทย อธิบดีกรมเอเชีย แปซิฟิก และแอฟริกา กระทรวงการต่างประเทศของลาว เป็นประธานร่วมฝ่ายลาว

2) แนวทางการให้ความร่วมมือเพื่อการพัฒนาของไทยต่อลาว

2.1) วัตถุประสงค์

(1) เพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ การเมือง สังคม และวัฒนธรรมระหว่างไทยกับลาว รวมทั้งขยายความร่วมมือต่าง ๆ ที่ส่งผลในการสร้างความเข้าใจและความไว้วางใจระหว่างกัน

(2) เพื่อมีส่วนช่วยสนับสนุนในการพัฒนา และจัดความยากจน โดยการใช้สมรรถนะของไทย โดยเฉพาะในสาขาที่ไทยมีศักยภาพ ได้แก่ การเกษตร การศึกษา การสาธารณสุข และอื่น ๆ

(3) เพื่อช่วยสนับสนุนให้เกิดการตระหนักที่จะนำไปสู่การพัฒนาเพื่อพึ่งพาตนเอง และเหมาะสมกับลักษณะความเป็นอยู่ของลาว

(4) เพื่อใช้โครงการความช่วยเหลือเป็นเครื่องมือในการผลักดันให้ไทยเป็นศูนย์กลางทางวิชาการของภูมิภาค โดยการสร้างสมรรถนะของหน่วยงาน และสถาบันการศึกษาของไทยให้สามารถดำเนินงานในขอบข่ายระหว่างประเทศ

2.2) ผลประโยชน์ที่คาดว่าไทยและลาวจะได้รับ

ความร่วมมือเพื่อการพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพของไทยต่อลาว จะช่วยให้เกิดผลประโยชน์ หรือผลกระทบเชิงบวกต่อทั้งไทยและลาว ดังนี้

(1) มีความสัมพันธ์ที่ดีของสองประเทศ มิตรภาพไทย-ลาว แน่นแฟ้นมากขึ้น

(2) มีการขยายตัวทางด้านเศรษฐกิจ การค้า และการลงทุนระหว่างสองประเทศมากขึ้น

(3) ลาวเป็นฐานการผลิตวัตถุดิบทางการเกษตรที่สำคัญให้แก่ไทย ช่วยเพิ่มมูลค่าผลผลิตการเกษตร และมูลค่าการส่งออกของลาว

(4) ความร่วมมือภาคประชาชนมากขึ้น ซึ่งจะมีส่วนเกื้อหนุนต่อการทำความเข้าใจและความไว้วางใจในระดับประชาชนมากขึ้น

2.3) ภาพรวมรายสาขาความร่วมมือเพื่อการพัฒนาของไทยต่อลาว

กรมความร่วมมือระหว่างประเทศได้ทำการสำรวจถึงสาขาความร่วมมือและประเด็นยุทธศาสตร์ รวมทั้งจุดเน้นที่ควรให้ความร่วมมือกับลาว (ส่วนราชการต่าง ๆ รวมทั้งภาคเอกชน) ทั้งนี้ สาขาความร่วมมือดังกล่าว หน่วยงานจะมีความพร้อม รวมทั้งยังคำนึงถึงความเชื่อมโยงกับผลประโยชน์ที่ไทยและลาวจะได้รับร่วมกันด้วย ได้แก่

(1) ด้านการเกษตร ประกอบด้วย 7 ประเด็นยุทธศาสตร์ / สาขา คือ (1) การชลประทาน (2) การประมง (3) การปศุสัตว์ (4) การใช้ที่ดิน (5) เทคโนโลยีชีวภาพ (6) การส่งเสริมการเกษตร (7) การสหกรณ์

(2) ด้านการศึกษา ประกอบด้วย 8 ประเด็นยุทธศาสตร์ / สาขา คือ (1) การสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างหน่วยงานด้านการศึกษา (2) การส่งเสริมการเรียนรู้ภาษา ขนบธรรมเนียมและวัฒนธรรมของเพื่อนบ้าน (3) การส่งเสริมความเข้าใจที่ถูกต้องและความคิดอย่างสร้างสรรค์ระหว่างเยาวชนไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน (4) ส่งเสริมการอาชีวศึกษาแก่เยาวชนในวัยแรงงานของประเทศเพื่อนบ้าน (5) การพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานแบบอิงมาตรฐาน (6) การเสริมสร้างการจัดการอาชีวศึกษาที่ยั่งยืนของลาว (7) การสร้างและพัฒนาอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนลาว (8) การศึกษานอกโรงเรียน โดยการจัดการศึกษาเพื่อขจัดความยากจนและการพัฒนาที่ยั่งยืน

(3) ด้านสาธารณสุข ประกอบด้วย 1 ประเด็นยุทธศาสตร์ / สาขา คือ การควบคุมและป้องกันโรค

(4) ด้านการยุติธรรม ประกอบด้วย 11 ประเด็นยุทธศาสตร์ / สาขา คือ (1) การอำนวยความสะดวกให้แก่เด็กและเยาวชนตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก (2) การสร้างเครือข่ายแก้ไข/เฝ้าระวังการค้ามนุษย์ (3) จัดทำเครือข่ายล่ามอาสาและจัดทำเครื่องมือการส่งต่อข้อมูลเพื่อส่งกลับคืนครอบครัว (4) การแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ด้านการบริหารงานราชทัณฑ์ (5) การสร้างระบบตรวจสอบคนหายและระบบพิสูจน์ศพนิรนาม (6) การส่งเสริมประชาธิปไตยและกระบวนการประชาธิปไตย (7) การส่งเสริมความร่วมมือด้านการปราบปรามด้านยาเสพติด (8) ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (9) การรื้อฟื้น ป้องกัน เปรียบปรามอาชญากรรม และทุจริตคอร์รัปชัน (10) การอำนวยความสะดวกให้กับประชาชนอย่างเสมอภาคเกิดความเชื่อมั่นและมีประสิทธิภาพ (11) กฎหมายเพื่อส่งเสริมการพาณิชย์

(5) ด้านการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ประกอบด้วย 4 ประเด็นยุทธศาสตร์ / สาขา คือ (1) การต่อต้านการค้ามนุษย์โดยเฉพาะสตรีและเด็ก (2) การพัฒนาศักยภาพเด็กและเยาวชน (3) การพัฒนาสมรรถนะของกลุ่มเป้าหมายให้มีคุณภาพและ

ได้มาตรฐาน (4) การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพสตรีอาเซียนและการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างองค์กรสตรีและครอบครัวระหว่างประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้าน

(6) ด้านแรงงาน ประกอบด้วย 1 ประเด็นยุทธศาสตร์ / สาขา คือ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้านแรงงาน

(7) ด้านการบริหารและการปกครองท้องถิ่น ประกอบด้วย 3 ประเด็นยุทธศาสตร์ / สาขา คือ (1) การพัฒนาโดยมุ่งเน้นให้ประชาชนพึ่งตนเองได้ มีเศรษฐกิจที่พอเพียง (2) การส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (3) การพัฒนาเมืองและการใช้ประโยชน์จากที่ดิน

(8) ด้านการจัดการภาครัฐ ประกอบด้วย 1 ประเด็นยุทธศาสตร์ / สาขา คือ การปฏิรูปการบริหารงานภาครัฐ

(9) ด้านการพาณิชย์ ประกอบด้วย 2 ประเด็นยุทธศาสตร์ / สาขา คือ (1) การพัฒนาธุรกิจการค้าและการลงทุน (2) ความร่วมมือด้านพัฒนาคุ้มครองและปกป้องทรัพย์สินทางปัญญา

(10) ด้านอุตสาหกรรม ประกอบด้วย 1 ประเด็นยุทธศาสตร์ / สาขา คือ การพัฒนาอุตสาหกรรม

(11) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย 4 ประเด็นยุทธศาสตร์ / สาขา คือ (1) การจัดการทรัพยากรน้ำ (2) การพัฒนาป่าเศรษฐกิจ (3) การสำรวจและพัฒนาบ่อน้ำบาดาล (4) ความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อม

(12) ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ประกอบด้วย 5 ประเด็นยุทธศาสตร์ / สาขา คือ (1) ส่งเสริมการท่องเที่ยว ท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์และการจัดทำแผนการพัฒนาท่องเที่ยว (2) การขยายเครือข่ายพันธมิตรและการให้บริการด้านเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (3) การพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหารเพื่อสุขภาพ (4) การส่งเสริมเทคโนโลยีทั่วไป (5) การสื่อสารมวลชน การประชาสัมพันธ์และสารสนเทศ

(13) ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ประกอบด้วย 1 ประเด็นยุทธศาสตร์ / สาขา คือ การเสริมสร้างศักยภาพด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

(14) ด้านพลังงาน ประกอบด้วย 1 ประเด็นยุทธศาสตร์ / สาขา คือ พลังงานและพลังงานทดแทน

(15) ด้านคมนาคม ประกอบด้วย 1 ประเด็นยุทธศาสตร์ / สาขา คือ การสนับสนุนบทบาทการเป็นประตูการค้าของไทยในอนุภูมิภาคอินโดจีน

2.2.2 ยุทธศาสตร์การพัฒนาของลาว

2.2.2.1 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติของลาว 5 ปี ครั้งที่ 8 (พ.ศ. 2559-2563)⁵ เป็นแผนที่จะสร้างพื้นฐานใหม่สำหรับการพัฒนาเศรษฐกิจของลาว เพื่อให้หลุดพ้นจากสถานะภาพความด้อยพัฒนาในปี พ.ศ. 2563 และก้าวสู่ประเทศกำลังพัฒนาที่มีรายได้ปานกลางระดับสูงใน พ.ศ. 2573 โดยมี

1) ทิศทางภาพรวมของแผนพัฒนาฯ 5 ปี ดังนี้

(1) ทำให้มีการเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง มีคุณภาพ เศรษฐกิจระดับมหภาค มีเสถียรภาพ มีงบประมาณสมดุลกับเป้าหมายการพัฒนา เพื่อให้สอดคล้องกับสิ่งแวดล้อมใหม่ที่จะ ทำให้เป็นอุตสาหกรรมและมีความทันสมัย

(2) สร้างความมั่นใจในการพัฒนาสีเขียวและยั่งยืน (SDGs) ด้วยการพัฒนาเศรษฐกิจ แบบรวมศูนย์ มีความสอดคล้องกันระหว่างการพัฒนาทางเศรษฐกิจ วัฒนธรรม สังคม และการรักษาสิ่งแวดล้อม รวมถึงการรับมือกับภัยพิบัติธรรมชาติอย่างทันกาล และให้ความมั่นใจว่าการพัฒนาชนบทจะเชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดกับการแก้ไขปัญหาความยากจนของประชาชนตาม 3 ทิศทาง

(3) พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพและเป็นปัจจัยในการพัฒนาประเทศ สร้างแรงงานให้มีฝีมือ มีระเบียบวินัย อดทน เชี่ยวชาญวิชาการและเทคนิคเฉพาะ สร้างความเข้มแข็งให้แก่พนักงานรัฐ วิสาหกิจ และผู้ประกอบการ ยกกระดับความสามารถในการแข่งขันในภูมิภาคและต่างประเทศ

(4) รักษาเสถียรภาพทางการเมือง สร้างความมั่นใจในความสงบ และความเป็นระเบียบเรียบร้อยในสังคมอย่างหนักแน่น สร้างสังคมสามัคคีปรองดอง ประชาธิปไตย ยุติธรรม และศิวิไลซ์

(5) สืบต่อเปิดกว้างการร่วมมือระหว่างประเทศในหลายรูปแบบ ร่วมเป็นเจ้าภาพที่ต่างฝ่ายต่างมีผลประโยชน์ สร้างเงื่อนไขที่เอื้ออำนวยให้แก่การเชื่อมโยงกับภูมิภาคและต่างประเทศ

2) เป้าหมายที่คาดว่าจะได้รับเมื่อสิ้นสุดแผนพัฒนาฯ 5 ปี ครั้งที่ 8 (2559-2563)

เป้าหมายที่ 1: เศรษฐกิจของประเทศมีการเติบโตอย่างต่อเนื่อง และสมดุล สร้างพื้นฐานเศรษฐกิจให้เข้มแข็ง และหลุดพ้นความบอบบางทางด้านเศรษฐกิจ

⁵ กระทรวงแผนการและการลงทุน สปป.ลาว, มิถุนายน 2559

เป้าหมายที่ 2: พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้เป็นปัจจัยตัดสินการพัฒนา โดยยกระดับความสามารถของบุคลากรภาครัฐ แรงงานเอกชนให้สูงขึ้น ความยากจนของประชาชน ได้รับการแก้ไขอย่างทั่วถึง ทุกคนเฝ้าและเพศวัยสามารถเข้าถึงการศึกษา และการบริการสาธารณสุข ได้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ ส่งเสริมการคุ้มครองและพัฒนาเอกลักษณ์วัฒนธรรมอันดีงามของชาติ สร้างความมั่นใจ เสถียรภาพทางการเมืองที่มั่นคง สังคมมีความสงบ และเป็นระเบียบเรียบร้อย มีความยุติธรรมและโปร่งใส

เป้าหมายที่ 3: ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้รับการปกป้อง และใช้อย่างมีประสิทธิภาพในทิศทางสีเขียวและยั่งยืน การพร้อมรับมือกับภัยพิบัติธรรมชาติและ การเปลี่ยนแปลง ดินฟ้าอากาศอย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งฟื้นฟูสิ่งที่ถูกทำลาย และได้รับผลกระทบ จากภัยธรรมชาติให้ดีกว่าเก่า

2.2.2.2 ยุทธศาสตร์การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์แห่งชาติถึงปี พ.ศ. 2568 ของลาว (ฉบับเมษายน พ.ศ. 2559)⁶ ประกอบด้วย

1) เพิ่มทวิงานการเมือง-แนวคิด ทำให้ปวงชนทั่วไปเชื่อมั่นอุดมการณ์ สังคมนิยม

2) สร้างและคุ้มครองพนักงานรัฐกรให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

3) พัฒนาความรู้พื้นฐานด้านการศึกษา และทักษะวิชาชีพ

4) ส่งเสริมสุขภาพ และพละนาถัยสมบูรณ์ให้ทั่วปวงชน

5) พัฒนากำลังแรงงาน และเพิ่มผลิตภาพแรงงาน เพื่อตอบสนอง ความต้องการของตลาดแรงงานแต่ละระยะ

6) อนุรักษ์และส่งเสริมคุณค่าด้านวัฒนธรรมอันดีงามของชาติให้ทั่วปวงชน

7) ยุทธศาสตร์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ นอกจากยุทธศาสตร์ข้างต้นแล้ว ยังมียุทธศาสตร์อื่น ๆ ที่ต้องเอาใจใส่ในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งเกี่ยวข้องกับหลายสาขา เช่น

7.1) ปกป้องประชากรจากความเสี่ยงที่ร้ายแรงต่าง ๆ ของ การเปลี่ยนแปลงดินฟ้าอากาศ ภัยพิบัติจากธรรมชาติ และมนุษย์สร้างขึ้น

7.2) ส่งเสริมความเสมอภาพบทบาทหญิง-ชาย โดยเพิ่มบทบาทของ ผู้หญิงในงานผู้นำ-คุ้มครอง และการมีส่วนร่วมของผู้หญิงในการพัฒนาเศรษฐกิจ-สังคม

7.3) ส่งเสริมการร่วมมือการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์กับภูมิภาค และสากล

⁶ คณะกรรมาธิการแห่งชาติเพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ กระทรวงศึกษาธิการและกีฬา สปป.ลาว, เมษายน 2559

2.3 สรุปกรอบแนวคิด

การศึกษานี้จะทำการวิเคราะห์การดำเนินงานความร่วมมือทวิภาคีไทย-ลาว ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ในรูปแบบของการให้ทุนศึกษาระดับปริญญาโท ที่ดำเนินการโดย กรมความร่วมมือระหว่างประเทศ ช่วงปี 2558-2562 ว่า หากมีการจัดทำแผนงานความร่วมมือ ทวิภาคีไทย-ลาว ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ในลักษณะแผนระยะกลาง ระยะเวลา 3 ปีขึ้นมา โดยนำแนวคิด 3 แนวคิดข้างต้น และยุทธศาสตร์ / แผนที่เกี่ยวข้องของทั้งสองประเทศมาพิจารณา ร่วมด้วยแล้ว จะมีส่วนช่วยในการปรับปรุงการดำเนินงานความร่วมมือทวิภาคีไทย-ลาว ด้านการพัฒนา ทรัพยากรมนุษย์ ช่วงถัดไปให้มีประสิทธิภาพ สอดคล้องและตอบสนองยุทธศาสตร์ / แผนที่เกี่ยวข้อง ของทั้งสองประเทศ

บทที่ 3

ผลการศึกษา

3.1 การดำเนินงานความร่วมมือทวิภาคีไทย-ลาว ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ในรูปแบบของการให้ทุนศึกษาระดับปริญญาโท ช่วงปี 2558-2562 ที่ดำเนินการโดยกรมความร่วมมือระหว่างประเทศ

3.1.1 ขั้นตอนการดำเนินงาน

3.1.1.1 วิเคราะห์คำขอสาขาศึกษาระดับปริญญาโท

1) คณะกรรมาธิการร่วมมือลาว-ไทย กระทรวงการต่างประเทศของลาว เสนอคำขอผ่านการประชุมความร่วมมือทางวิชาการไทย-ลาว ที่จัดขึ้นในรอบ 18 เดือน โดยผลัดกันเป็นเจ้าภาพ ซึ่งมีอธิบดีกรมความร่วมมือระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศของไทย เป็นประธานร่วมฝ่ายไทย และมีอธิบดีกรมเอเชีย แปซิฟิก และแอฟริกา กระทรวงการต่างประเทศของลาว เป็นประธานร่วมฝ่ายลาว หรือหากฝ่ายลาวไม่สามารถเสนอคำขอในที่ประชุมวิชาการไทย-ลาว ครั้งนั้นได้ทัน กระทรวงการต่างประเทศของลาวจะเสนอคำขอไปยังสถานเอกอัครราชทูต ณ เวียงจันทน์ เพื่อส่งให้กระทรวงการต่างประเทศของไทยพิจารณาต่อไป

2) เมื่อฝ่ายไทยได้รับคำขอแล้ว จึงนำมาค้นหาข้อมูลและจำแนกสาขาที่ฝ่ายลาวขอมาซึ่งจำแนกออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ (1) เป็นหลักสูตรที่มีเปิดสอนโดยตรงในสถาบันการศึกษาของไทย (2) เป็นเพียงวิชาหนึ่งในหลักสูตรที่เกี่ยวข้อง (3) ไม่ใช่ทั้งหลักสูตรที่มีเปิดสอนโดยตรงรวมทั้งไม่ใช่วิชาหนึ่งในหลักสูตรปริญญาโท แต่น่าจะเป็นได้เพียงหลักสูตรฝึกอบรมแบบ tailor made

3) เมื่อจำแนกสาขาต่าง ๆ ที่ฝ่ายลาวเสนอขอมารวมเป็น 3 ประเภทข้างต้นได้แล้ว จึงนำมาวิเคราะห์ว่า ควรให้ทุนปริญญาโทในหลักสูตรใด ศึกษาในสถาบันการศึกษาใด รวมถึงอาจปรับรวมคำขอบางสาขาซึ่งคล้ายกันเข้าเป็นหลักสูตรเดียวกัน

4) คัดเลือกหลักสูตรระดับปริญญาโทที่จะสนับสนุนทุนศึกษาแก่ฝ่ายลาวในปีการศึกษานั้น ๆ

5) ประสานสถาบันการศึกษาต่าง ๆ เพื่อขอข้อมูลรายละเอียดหลักสูตร และเงื่อนไขและคุณสมบัติของผู้สมัครในการสมัครเข้าศึกษา

3.1.1.2 แจ้างเรียนทุนการศึกษาให้แก่รัฐบาลลาว โดยแจ้างเรียนทุนผ่านสถานเอกอัครราชทูต ณ เวียงจันทน์ เกี่ยวกับรายชื่อหลักสูตรปริญญาโท จำนวนทุนในแต่ละหลักสูตร จำนวนทุนศึกษาารวมที่จะให้ในปีการศึกษานั้น เงื่อนไขและคุณสมบัติของผู้สมัคร (เช่น วุฒิการศึกษา พื้นฐานการศึกษาปริญญาตรี ผลการเรียนระดับปริญญาตรีเฉลี่ยตลอดหลักสูตรไม่ต่ำกว่า 2.50 หรือ ร้อยละ 65 อายุไม่เกิน 35 ปี ตำแหน่งหน้าที่การงาน และประสบการณ์การทำงานในสาขาที่เกี่ยวข้อง กับหลักสูตรที่สมัครเรียนไม่น้อยกว่า 2 ปี และอื่น ๆ เป็นต้น) รวมทั้งกรอบเวลาการดำเนินงาน (ตั้งแต่ การแจ้างเรียนทุน การส่งใบสมัคร การสอบคัดเลือก การแจ้างผลผู้ผ่านการคัดเลือก จนถึงการอนุมัติทุน ให้เข้าศึกษาในสถาบันการศึกษาต่าง ๆ) ซึ่งสถานเอกอัครราชทูต ณ เวียงจันทน์ จะแจ้างกระทรวง การต่างประเทศของลาว รวมทั้งประกาศการให้ทุนใน website ของสถานเอกอัครราชทูต ณ เวียงจันทน์ และ website ของกรมความร่วมมือระหว่างประเทศ แต่การสมัครให้ดำเนินการตาม ขั้นตอนของฝ่ายลาว

3.1.1.3 การสมัครขอรับทุน เป็นขั้นตอนการดำเนินงานของฝ่ายลาว

1) กระทรวงต่างประเทศของลาว แจ้างข้อมูลการให้ทุนการศึกษาของ รัฐบาลไทยที่ได้รับจากสถานเอกอัครราชทูต ณ เวียงจันทน์ ไปยังกระทรวงศึกษาธิการและกีฬาของลาว ซึ่งจะแจ้างหน่วยงานต่าง ๆ ของลาว ต่อไป รวมทั้งประกาศใน website ของกระทรวงศึกษาธิการและ กีฬาของลาว

2) ผู้สมัครจัดทำใบสมัครรับทุนจำนวน 4 ชุด พร้อมทั้งเอกสารที่เกี่ยวข้อง เช่น สำเนาผลการศึกษาระดับปริญญาตรี (Transcript) ประกาศนียบัตรการสำเร็จการศึกษา (Certificate) ใบรับรองการตรวจร่างกายจากแพทย์ จดหมายรับรองจากต้นสังกัด (Letter of Recommendation) ผลการสอบภาษาอังกฤษ TOFEL / IELTS รวบรวมส่งให้หน่วยงานต้นสังกัด ส่งให้กระทรวง ศึกษาธิการและกีฬาของลาว และส่งให้กระทรวงการต่างประเทศของลาวต่อไป

3) กระทรวงการต่างประเทศของลาว จัดส่งใบสมัครขอรับทุนพร้อม เอกสารประกอบการพิจารณาสมัครเข้าศึกษาให้สถานเอกอัครราชทูต ณ เวียงจันทน์ เพื่อส่งให้ กรมความร่วมมือระหว่างประเทศต่อไป

3.1.1.4 กระบวนการพิจารณาคัดเลือกผู้สมัครรับทุน

1) พิจารณาใบสมัครและเอกสารประกอบการสมัครเบื้องต้น

1.1) จัดทำข้อมูลผู้สมัคร แจ้างสถานเอกอัครราชทูต ณ เวียงจันทน์ เพื่อ (1) ติดตามเอกสารประกอบการสมัครของผู้สมัครที่ส่งมาไม่ครบถ้วน เช่น Transcript Certificate ผลการตรวจสุขภาพของแพทย์ หนังสือรับรอง/แนะนำจากต้นสังกัดของผู้สมัคร ผลการทดสอบ ภาษาอังกฤษ TOEFL / IELTS (2) ให้แจ้างฝ่ายลาวทราบรายชื่อผู้สมัครที่ผ่านการคัดเลือก และไม่ผ่าน การคัดเลือกในเบื้องต้น เนื่องจากมีคุณสมบัติไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่แจ้างเรียนทุน เช่น อายุเกิน 35 ปี

คะแนนเฉลี่ยสะสมระดับปริญญาตรีต่ำกว่า 2.50 หรือร้อยละ 65 พื้นฐานการศึกษาระดับปริญญาตรี ไม่สอดคล้องกับวิชาที่จะเรียนในระดับปริญญาโท สมัครในหลักสูตรที่ฝ่ายลาวไม่ได้เสนอขอรับการสนับสนุนในปีการศึกษานั้น ๆ ตั้งแต่แรก และเป็นหลักสูตรที่ฝ่ายไทยไม่ได้ประกาศแจ้งเงินทุน

1.2) ส่งใบสมัครและเอกสารประกอบการสมัครของผู้สมัครรับทุน ที่ผ่านการพิจารณาเบื้องต้นจากกรมความร่วมมือระหว่างประเทศแล้ว ให้สถาบันการศึกษาต่าง ๆ พิจารณา และขอให้สถาบันการศึกษาแจ้งรายชื่อผู้ผ่านการคัดเลือก และจัดลำดับผู้ผ่านการคัดเลือก

2) การสอบคัดเลือกผู้สมัครรับทุนที่ลาว

2.1) เมื่อสถาบันการศึกษาต่าง ๆ แจ้งผลการพิจารณาผู้สมัคร ในเบื้องต้นจากใบสมัครและเอกสารประกอบแล้ว กรมความร่วมมือระหว่างประเทศจะพิจารณาว่า สถาบันการศึกษาใด มีผู้สมัครจำนวนมาก จึงจะเชิญตัวแทนจากสถาบันการศึกษานั้น ๆ ร่วมเป็น คณะกรรมการสอบสัมภาษณ์ที่ลาว

2.2) การสอบคัดเลือกผู้สมัครรับทุนที่ลาว ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ

ก. การสอบข้อเขียนเพื่อวัดระดับภาษาอังกฤษ (ไวยากรณ์ คำศัพท์ และความเข้าใจในการอ่าน) 1 วัน ก่อนการสอบสัมภาษณ์ ซึ่งเป็นการวัดระดับความรู้ ภาษาอังกฤษ ทั้งไวยากรณ์ คำศัพท์ และความเข้าใจในการอ่าน โดยมีเจ้าหน้าที่จากกระทรวง การต่างประเทศ และกระทรวงศึกษาธิการและกีฬาของลาว ร่วมสังเกตการณ์การสอบด้วย หลังการทดสอบเจ้าหน้าที่กรมความร่วมมือระหว่างประเทศจะทำการตรวจสอบและลงข้อมูล คะแนนของผู้สมัครแต่ละคน เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการคัดเลือกให้แก่คณะกรรมการสอบ สัมภาษณ์ในวันถัดไป

ข. การสอบสัมภาษณ์ จะแบ่งจำนวนห้องสอบสัมภาษณ์ออก ตามกลุ่มที่เหมาะสมแยกเป็นสายวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สายศิลปศาสตร์ และทุนการศึกษา ภายใต้โครงการความร่วมมือ เมื่อเสร็จสิ้นการสอบสัมภาษณ์ จะมีการประชุมคณะกรรมการสอบ สัมภาษณ์เพื่อสรุปผลการคัดเลือกที่ลาว

3) นำผลการประชุมคณะกรรมการสอบสัมภาษณ์กลับมาแจ้งให้ สถาบันการศึกษาต่าง ๆ ทราบ เพื่อพิจารณารับเข้าศึกษาในขั้นสุดท้าย เนื่องจากผลการพิจารณา ผู้สมัครจากใบสมัครและเอกสารประกอบในเบื้องต้นจากหลักสูตรต่าง ๆ อาจไม่สอดคล้องกับ ผลการคัดเลือกที่คณะกรรมการสอบคัดเลือกได้สัมภาษณ์และพบเห็นตัวจริงของผู้สมัคร

4) สถาบันการศึกษาต่าง ๆ แจ้งผลผู้สมัครที่ผ่านการพิจารณาขั้นสุดท้าย พร้อมรายละเอียดหลักสูตร แผนการศึกษา และประมาณการค่าใช้จ่ายในการศึกษาตลอดหลักสูตรให้ กรมความร่วมมือระหว่างประเทศ

5) กรมความร่วมมือระหว่างประเทศแจ้ง สถานเอกอัครราชทูต ณ เวียงจันทน์ ทราบการอนุมัติทุนการศึกษาให้แก่ผู้ผ่านการคัดเลือก พร้อมแจ้งรายละเอียด กำหนดระยะเวลาการรับทุน วันเดินทางที่แน่นอน และการดำเนินการต่าง ๆ เพื่อจัดเตรียมการเดินทางมาเข้าศึกษาในประเทศไทยแก่ผู้รับทุนให้รัฐบาลลาวทราบ

3.1.1.5 การบริหารจัดการผู้รับทุน

1) ขอความร่วมมือสถาบันการศึกษาที่เกี่ยวข้องจัดอบรมหลักสูตร การเรียนเตรียมความพร้อมเพื่อปรับพื้นฐานก่อนการศึกษาระดับปริญญาโท และขอให้จัดทำ รายละเอียดการอบรมพร้อมประมาณการค่าใช้จ่ายในการจัดอบรมให้กรมความร่วมมือระหว่าง ประเทศพิจารณา โดยกรมความร่วมมือระหว่างประเทศจะนำเข้าที่ประชุมคณะทำงานพิจารณา ค่าใช้จ่ายในการจัดรายการศึกษาฝึกอบรม ดูงาน สำหรับผู้รับทุนรัฐบาลไทยในลักษณะเหมาจ่ายเพื่อ พิจารณาค่าจัดอบรมฯ และเสนอความเห็นของคณะทำงานฯ ต่อผู้บริหารกรมฯ ในการพิจารณาอนุมัติ งบประมาณเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดอบรมฯ และแจ้งผลการพิจารณาให้สถาบันการศึกษาที่จัด อบรมการเรียนเตรียมความพร้อมฯ เพื่อดำเนินการต่อไป

2) ชี้แจงกฎระเบียบการรับทุนรัฐบาลไทยให้แก่ผู้รับทุนช่วงการอบรม หลักสูตรการเรียนเตรียมความพร้อมฯ

3) เมื่อการอบรมเสร็จสิ้น จะส่งผู้รับทุนเข้าสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ที่แจ้งผลการพิจารณารับเข้าศึกษาแล้ว โดยกรมความร่วมมือระหว่างประเทศจะมีหนังสือถึง สถาบันการศึกษาต่าง ๆ เพื่อแจ้งการอนุมัติทุนและส่งตัวผู้รับทุนเข้าศึกษาในสถาบันการศึกษาต่าง ๆ และขอให้สถาบันการศึกษาต่าง ๆ ช่วยแนะนำและให้ข้อมูลในการหาที่พักที่เหมาะสมให้แก่ผู้รับทุน และกำกับดูแลผู้รับทุนให้สำเร็จการศึกษาตามระยะเวลาทุนที่กำหนด

4) ดำเนินการต่าง ๆ เกี่ยวกับผู้รับทุนระหว่างที่ศึกษา เช่น ขยายระยะเวลา พำนัก การทำประกันชีวิต อุบัติเหตุ และสุขภาพ จัดสรรและเบิกจ่ายงบประมาณค่าใช้จ่ายส่วนตัว ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวกับการศึกษา เช่น ค่าธรรมเนียมการศึกษา การศึกษาดูงานในรายวิชาที่ระบุไว้ใน แผนการศึกษา การเก็บข้อมูลภาคสนามเพื่อจัดทำวิทยานิพนธ์ / การศึกษาค้นคว้าอิสระ ทั้งที่เก็บ ข้อมูลในประเทศไทยและที่ภูมิลำเนา การนำเสนอผลงานในที่ประชุมวิชาการ การพิจารณาอนุมัติ ขยายระยะเวลาทุนการศึกษาของผู้รับทุนที่ไม่สามารถสำเร็จการศึกษาภายในระยะเวลาทุนที่อนุมัติให้ ดำเนินการต่าง ๆ จนกระทั่งสถาบันการศึกษาแจ้งว่า ผู้รับทุนสำเร็จการศึกษา และจะเดินทางกลับ ภูมิลำเนา

5) สรุปรูปข้อมูลผู้รับทุนที่สำเร็จการศึกษา และขอขยายทุนในแต่ละ ปีการศึกษา เพื่อแจ้งในการประชุมความร่วมมือทางวิชาการไทย-ลาว

3.1.2 ผลการดำเนินงานเชิงปริมาณ

อนุมัติทุนศึกษารัฐบาลไทยให้แก่ผู้รับทุนจากลาว ตั้งแต่ปี 2558-2562 รวมจำนวน 171 คน ดังมีรายละเอียดตามตารางที่ 1 จำนวนผู้รับทุนศึกษารัฐบาลไทยภายใต้ความร่วมมือทางวิชาการไทย-ลาว ระหว่างปี 2558-2562 ประกอบด้วย

3.1.2.1 ผู้รับทุนภายใต้โครงการความร่วมมือเพื่อการพัฒนา จำนวน 14 โครงการ รวมจำนวน 57 คน ซึ่งผู้ที่มีสิทธิ์สมัครรับทุนต้องเป็นบุคลากรที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานที่ดำเนินงานโครงการความร่วมมือเพื่อการพัฒนาต่าง ๆ ได้แก่

1) โครงการพัฒนาสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อการเรียนการสอนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายใน สปป.ลาว

2) โครงการพัฒนาสถาบันพัฒนาการบริหารการศึกษา

3) โครงการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาโทสาขาการศึกษา พัฒนาของมหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว

4) โครงการพัฒนาวิทยาลัยพลศึกษา สปป.ลาว

5) โครงการพัฒนาวิทยาลัยศิลปศึกษา สปป.ลาว

6) โครงการพัฒนาโรงเรียนกสิกรรมดงคำช้าง

7) โครงการพัฒนาวิทยาลัยเทคนิคแขวงเวียงจันทน์

8) โครงการพัฒนาวิทยาลัยเทคนิคแขวงหลวงพระบาง

9) โครงการพัฒนาวิทยาลัยเทคนิคแขวงสะหวันนะเขต

10) โครงการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้านกีฬา

11) โครงการใช้เทคโนโลยีข่าวสารและการสื่อสารสำหรับการศึกษาทางไกลผ่านโทรทัศน์ และ CD / DVD / VCD

12) โครงการพัฒนาความสามารถด้านการประมงแก่วิทยาลัยกสิกรรมและป่าไม้แขวงจำปาสัก

13) โครงการพัฒนาวิทยาลัยเทคนิคสรรพวิชา

14) โครงการยกระดับวิชาชีพเฉพาะให้ครูผู้สอนสายอาชีวศึกษาของ สปป.ลาว

3.1.2.2 ผู้รับทุนนอกโครงการ รวมจำนวน 114 คน ซึ่งผู้ที่มีสิทธิ์สมัครรับทุนต้องเป็นบุคลากรที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานที่กระทรวงศึกษาธิการและการกีฬาของลาวกำหนดไว้เท่านั้น

สำหรับสาขาที่รัฐบาลลาวเสนอขอรับการศึกษากาจากรัฐบาลไทยตั้งแต่ปีการศึกษา 2558-2562 มีจำนวน 13 สาขา ประกอบด้วย (1) การศึกษา (2) สังคมศาสตร์ (3) วิทยาศาสตร์ธรรมชาติ (4) การบัญชี / บริหารธุรกิจ (5) กฎหมาย (6) เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (7) การเกษตร (8) การประมง (9) สัตวแพทย์ (10) สาธารณสุข (11) การขนส่งและโลจิสติกส์ (12) เศรษฐศาสตร์ และ (13) การท่องเที่ยว ดังมีรายละเอียดตามตารางที่ 2 สรุปสถิติการรับทุนรัฐบาลไทยของผู้รับทุนจากลาวแยกตามสาขาและหลักสูตรตั้งแต่ปีการศึกษา 2558-2562

ตารางที่ 1 จำนวนผู้รับทุนศึกษารัฐบาลไทยภายใต้ความร่วมมือทางวิชาการไทย-ลาว ระหว่างปี 2558-2562

ปี	ทุนศึกษาทวิภาคีนอกโครงการ	ทุนศึกษาทวิภาคีภายใต้โครงการ	รวม
2558	29	10 คน 1. โครงการพัฒนาสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อการเรียนการสอนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายใน สปป.ลาว ปริญญาโท 1 คน ปริญญาเอก 1 คน 2. โครงการพัฒนาสถาบันพัฒนาการบริหารการศึกษา ปริญญาโท 1 คน 3. โครงการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาโทสาขาการศึกษาพัฒนาของมหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว ปริญญาเอก 1 คน 4. โครงการพัฒนาวิทยาลัยพลศึกษา สปป.ลาว ปริญญาโท 2 คน 5. โครงการพัฒนาวิทยาลัยศิลปศึกษา สปป.ลาว ปริญญาตรี 2 คน ปริญญาโท 2 คน	39
2559	20	24 คน 1. โครงการพัฒนาโรงเรียนกสิกรรมดงคำซ้าง ปริญญาโท 3 คน 2. โครงการพัฒนาวิทยาลัยเทคนิคแขวงเวียงจันทน์ ปริญญาโท 3 คน 3. โครงการพัฒนาวิทยาลัยเทคนิคแขวงหลวงพระบาง ปริญญาโท 3 คน 4. โครงการพัฒนาวิทยาลัยเทคนิคแขวงสะหวันนะเขต ปริญญาโท 2 คน	44

ปี	ทุนศึกษาทวิภาคี นอกโครงการ	ทุนศึกษาทวิภาคีภายใต้โครงการ	รวม
		5. โครงการพัฒนาสถาบันพัฒนาการบริหารการศึกษา ปรินญาโท 2 คน 6. โครงการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้านกีฬา ปรินญาโท 4 คน ปรินญาเอก 2 คน 7. โครงการพัฒนาวิทยาลัยพลศึกษา สปป.ลาว ปรินญาโท 1 คน 8. โครงการใช้เทคโนโลยีข่าวสารและการสื่อสารสำหรับ การศึกษาทางไกลผ่านโทรทัศน์ และ CD / DVD / VCD ปรินญาโท 2 คน 9. โครงการพัฒนาความสามารถด้านการประมงแก่วิทยาลัย กสิกรรมและป่าไม้แขวงจำปาสัก ปรินญาโท 2 คน	
2560	22	7 คน 1. โครงการพัฒนาวิทยาลัยเทคนิคสรรพวิชา ปรินญาโท 2 คน 2. โครงการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้านกีฬา ปรินญาโท 2 คน 3. โครงการพัฒนาวิทยาลัยศิลปศึกษา สปป.ลาว ปรินญาตรี 1 คน ปรินญาโท 2 คน	29
2561	17	9 คน 1. โครงการพัฒนาวิทยาลัยเทคนิคสรรพวิชา ปรินญาโท 1 คน 2. โครงการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้านกีฬา ปรินญาโท 2 คน 3. โครงการยกระดับวิชาชีพเฉพาะให้ครูผู้สอนสาย อาชีวศึกษาของ สปป.ลาว 8 คน	26
2562	26	7 คน โครงการยกระดับวิชาชีพเฉพาะให้ครูผู้สอน สายอาชีวศึกษา ของ สปป.ลาว 7 คน	33
5 ปี	114	57	171

ตารางที่ 2 สรุปสถิติการรับทุนรัฐบาลไทยของผู้รับทุนจากลาว แยกตามสาขาและหลักสูตรตั้งแต่ปีการศึกษา 2558-2562

สาขา / หลักสูตร	มหาวิทยาลัย	จำนวนทุน	ปีการศึกษา
การศึกษา (Education)			
1. ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาฟิสิกส์	ม.ขอนแก่น	2	2558
2. ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาคณิตศาสตร์ศึกษา	ม.เชียงใหม่	1	2560
3. ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาคณิตศาสตร์	มศว.	1	2561
4. ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาฟิสิกส์	มศว.	1	2561
5. ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเคมี	มศว.	2	2561
6. การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาชีววิทยา	มศว.	1	2561
7. ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและการประเมินทางการศึกษา	ม.เกษตร	1	2561
8. ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและการประเมินทางการศึกษา	ม.เชียงใหม่	1	2562
9. วิทยาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนคณิตศาสตร์ศึกษา	ม.เชียงใหม่	1	2562
สังคมศาสตร์ (Social Sciences)			
1. ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนาสังคม	ม.ขอนแก่น	2	2558
2. ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศาสตร์แขนงวิชาสตรีศึกษา	ม.เชียงใหม่	1	2558
3. รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะและการจัดการสาธารณะ	ม.แม่โจ้	2	2559
4. ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์กลุ่มวิชาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ	ม.เกษตร	2	2561
5. การวางแผนภาคและเมืองมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวางแผนเมืองและสภาพแวดล้อม	ม.แม่โจ้	1	2562
6. วิทยาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาภูมิสังคมอย่างยั่งยืน	ม.แม่โจ้	1	2562

สาขา / หลักสูตร	มหาวิทยาลัย	จำนวนทุน	ปีการศึกษา
วิทยาศาสตร์ธรรมชาติ (Natural Sciences)			
1. วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม	ม.เกษตร	1	2558
		1	2561
		2	2562
2. วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม	ม.เชียงใหม่	3	2560
3. วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีสิ่งแวดล้อม	ม.แม่โจ้	3	2562
4. วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการใช้ที่ดินและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน	ม.เกษตร	3	2559
		1	2560
		1	2561
5. วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรป่าไม้	ม.เกษตร	2	2560
การบัญชี / บริหารธุรกิจ (Accounting / Business Administration)			
1. บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต	ม.เชียงใหม่	2	2559
2. บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม	ม.บูรพา	3	2562
3. บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ	ม.บูรพา	1	2562
กฎหมาย (Law)			
1. นิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชากฎหมายธุรกิจ	ม.ธรรมศาสตร์	1	2558
2. นิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชากฎหมายระหว่างประเทศ	ม.ธรรมศาสตร์	1	2559
		1	2560
3. ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชากฎหมายเศรษฐกิจ	ม.เชียงใหม่	2	2560
4. นิติศาสตรมหาบัณฑิต กลุ่มวิชากฎหมายตลาดทุนการเงิน และภาษี	ม.หอการค้าไทย	3	2560
5. นิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชากฎหมายการค้าระหว่างประเทศ	ม.ธรรมศาสตร์	1	2561

สาขา / หลักสูตร	มหาวิทยาลัย	จำนวนทุน	ปีการศึกษา
เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication Technology: ICT)			
1. วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ	ม.เกษตร	2	2558
2. วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ	ม.เทคโนโลยีพระจอมเกล้า	1	2562
3. วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา	พระนครเหนือ	1	2562
4. วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์และระบบสารสนเทศ	สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์	1	2558
5. วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์	ม.เชียงใหม่	2	2561
		1	2562
การเกษตร (Agriculture)			
1. วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพืชสวน	ม.แม่โจ้	1	2558
		2	2561
2. วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพืชไร่	ม.แม่โจ้	2	2558
3. วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาปฐพีวิทยา	ม.เกษตร	2	2559
4. วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนาทรัพยากรและส่งเสริมการเกษตร	ม.แม่โจ้	1	2560
5. วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตรและการพัฒนาชนบท	ม.เชียงใหม่	1	2562
การประมง (Fishery)			
วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	ม.เกษตร	1	2558
สัตวแพทย์ (Veterinary)			
วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสัตวศาสตร์	ม.แม่โจ้	2	2560
		2	2561

สาขา / หลักสูตร	มหาวิทยาลัย	จำนวนทุน	ปีการศึกษา
สาธารณสุข (Public Health)			
1. พยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพยาบาล ครอบครัว	ม.ขอนแก่น	2	2558
2. พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาล ผู้ใหญ่	ม.ขอนแก่น	1	2559
3. พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการผดุงครรภ์	ม.ขอนแก่น	2	2559
4. สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต	ม.เชียงใหม่	1	2558
5. เกษศาสตรมหาบัณฑิต	ม.เชียงใหม่	1	2558
6. หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูงทาง วิทยาศาสตร์การแพทย์คลินิก สาขาวิชาอายุรศาสตร์	ม.ขอนแก่น	1	2560
การขนส่งและโลจิสติกส์ (Transportation and Logistics)			
วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการโลจิสติกส์ และโซ่อุปทาน	ม.บูรพา	1	2558
		2	2559
		1	2562
เศรษฐศาสตร์			
1. เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ ประยุกต์วิชาเอกเศรษฐศาสตร์เกษตร ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	ม.แม่โจ้	2	2558
		1	2562
2. เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนาการ เศรษฐกิจ 1) การคลังสาธารณะ 2) เศรษฐศาสตร์การเงิน 3) การวางแผนเศรษฐกิจ	สถาบันบัณฑิต พัฒนบริหาร ศาสตร์	2	2558
		1	
		2	
3. เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต	ม.เชียงใหม่	1	2559
การท่องเที่ยว			
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนาการท่องเที่ยว	ม.แม่โจ้	3	2558
		1	2559
		2	2562

3.1.3 ปัญหาอุปสรรค

การดำเนินงานความร่วมมือทวิภาคีไทย-ลาว ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ในรูปแบบของการให้ทุนศึกษาระดับปริญญาโทแก่ลาวที่ผ่านมา มีปัญหาอุปสรรค คือ

3.1.3.1 การเสนอคำขอรับการสนับสนุนทุนศึกษาของรัฐบาลไทยจากรัฐบาลลาว

- 1) เสนอคำขอเป็นรายปี
- 2) ไม่มีการจัดลำดับความสำคัญของสาขาที่จำเป็นเร่งด่วนที่ต้องได้รับการพัฒนา

3) คำขอรับการสนับสนุนทุนศึกษาไม่เป็นในรูปแบบเดียวกันทุกปี บางปีมีคำขอเป็นรายสาขาไม่ระบุว่าเฉพาะเจาะจงว่าต้องการศึกษาหลักสูตรใด เช่น การศึกษา วิทยาศาสตร์สังคม วิทยาศาสตร์ธรรมชาติ เป็นต้น ซึ่งภายใต้สาขานั้น ๆ มีหลักสูตรให้ศึกษาหลากหลาย บางปีคำขอเฉพาะเจาะจงลงไปเป็นรายหลักสูตรกระจัดกระจายหลายสาขา ไม่มีการจัดกลุ่มว่า ในสาขาใดต้องการทุนศึกษาหลักสูตรใด เนื่องจากหน่วยงานกลางของลาว (กระทรวงศึกษาธิการและกีฬา) ที่รับผิดชอบเรื่องทุนการศึกษาไม่ทำการสรุป / จัดกลุ่มสาขาของคำขอที่ได้รับจากกระทรวงต่าง ๆ และไม่นำมาวิเคราะห์ร่วมกับยุทธศาสตร์ / แผนพัฒนาของชาติ

4) เสนอคำขอล่าช้า ฝ่ายไทยต้องเป็นฝ่ายติดตามให้แจ้งเสนอคำขอเข้ามา เนื่องจากมีเงื่อนไขเรื่องเวลาที่จำกัด ฝ่ายไทยต้องดำเนินงานอีกหลายขั้นตอน ซึ่งแต่ละขั้นตอนต้องใช้ เวลาเพื่อคัดเลือกให้ได้คนที่เข้ามาศึกษาได้และเรียนจบ เริ่มตั้งแต่การพิจารณาเลือกสาขา หาหลักสูตรที่เหมาะสมในแต่ละสาขา แล้วจึงประกาศแจ้งการให้ทุนศึกษาแก่รัฐบาลลาว ซึ่งใช้เวลาส่ง ใบสมัครประมาณ 2-3 เดือน

3.1.3.2 การส่งใบสมัคร

- 1) ฝ่ายลาวส่งใบสมัครล่าช้า
- 2) กระทรวงศึกษาธิการและกีฬาของลาวไม่ได้ตรวจสอบ / กลั่นกรอง ใบสมัครและเอกสารสำคัญของผู้สมัครที่ต้องใช้ประกอบการพิจารณารับเข้าศึกษาของหลักสูตรต่าง ๆ ให้ครบถ้วนทำให้เมื่อฝ่ายไทยได้ใบสมัครและเอกสารมา ต้องตรวจสอบและแจ้งทวงเอกสารที่จำเป็น เช่น รายงานผลการศึกษาระดับปริญญาตรี (Transcript / Study Records) ประกาศนียบัตรที่แสดงว่า สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ผลการทดสอบภาษาอังกฤษ เช่น TOFEL / IELTS แล้วจึงสรุปส่งให้ สถานเอกอัครราชทูต ณ เวียงจันทน์ เพื่อติดตามเอกสารเพิ่มเติมจากรัฐบาลลาว เมื่อได้รับเอกสาร มาแล้วจึงส่งให้สถาบันการศึกษาพิจารณาเพิ่มเติม แต่ขณะที่กรอบเวลาในการสมัครเข้าศึกษา สถาบันการศึกษาไทยมีระยะเวลาจำกัด ซึ่งกำหนดไว้แล้วในแต่ละปี ทำให้ฝ่ายไทยต้องเร่งรีบ การดำเนินการ ทั้งขั้นตอนการพิจารณาของสถาบันการศึกษา ซึ่งควรให้เวลากับสถาบันการศึกษา ในการส่งใบสมัครต่อไปถึงคณะกรรมการหลักสูตร เพื่อจะได้พิจารณาผู้สมัครที่มีคุณสมบัติพื้นฐาน

การศึกษา และความสามารถที่เหมาะสมอย่างแท้จริง หลังจากนั้นเมื่อคณะกรรมการคัดเลือกได้ไปทำการคัดเลือกผู้สมัครที่ลาว แล้วก็ต้องรับสรุปรายงานให้สถาบันการศึกษาส่งให้หลักสูตรต่าง ๆ พิจารณา และยืนยันการยินดียินดีรับเข้าศึกษาอีกครั้ง เนื่องจากผลการพิจารณาจากใบสมัครอาจไม่สอดคล้องกับผลการพิจารณาจากการไปสอบคัดเลือกที่ได้พบตัวตนของผู้สมัคร เมื่อสถาบันการศึกษาแจ้งการพิจารณาขั้นสุดท้ายให้กรมความร่วมมือระหว่างประเทศแล้ว จึงต้องรีบประกาศผลแจ้งการให้ทุนศึกษาให้ผู้รับทุนเข้าศึกษาได้ทันเวลา โดยต้องให้เข้ามาเรียนเตรียมความพร้อมก่อนเข้าศึกษาระดับปริญญาโทด้วย

3.1.3.3 ลาวได้รับการสนับสนุนทุนศึกษาจากประเทศต่าง ๆ หลายประเทศ เช่น ออสเตรเลีย จีน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ เวียดนาม เป็นต้น ประกอบกับช่วงเวลาประกาศแจ้งการให้ทุนศึกษาของไทยเป็นช่วงเวลาเดียวกับแหล่งทุนอื่น ดังนั้น ข้าราชการลาวส่วนใหญ่ที่มีพื้นฐานการศึกษาและความรู้ความสามารถที่ดีจะเลือกสมัครรับทุนของรัฐบาลประเทศพัฒนาแล้วมากกว่าเลือกสมัครรับทุนรัฐบาลไทย ทำให้มีผู้สมัครรับทุนศึกษารัฐบาลไทยจำนวนไม่มาก ส่งผลให้จำนวนผู้ที่ผ่านการคัดเลือกได้รับทุนน้อยกว่าจำนวนทุนที่ประกาศสนับสนุน อย่างไรก็ตาม จากข้อมูลผู้รับทุนรัฐบาลไทยระดับปริญญาโท ประจำปีการศึกษา 2562 ภายใต้วรรณวี่ความร่วมมือทางวิชาการไทย-ลาว ทุนศึกษานอกโครงการ และทุนศึกษาภายใต้โครงการยกระดับวิชาชีพเฉพาะให้ครูผู้สอนสายอาชีพศึกษาของลาว ดังมีรายละเอียดตัวอย่างในภาคผนวก ก จะพบว่า มีผู้รับทุนที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีและมีผลการเรียนเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตรเกิน 3.00 ก็เลือกที่จะสมัครรับทุนศึกษารัฐบาลไทยเช่นกัน นอกจากนี้ จากการคัดเลือกผู้สมัครรับทุนโดยการสัมภาษณ์ในแต่ละปี และการพูดคุยกับผู้รับทุนที่กำลังศึกษาอยู่ จึงได้ข้อมูลว่า ผู้สมัครรับทุนบางคนที่มีความรู้ความสามารถดีก็เลือกที่จะสมัครรับทุนรัฐบาลไทย เนื่องจากไทย-ลาว มีภาษาและวัฒนธรรมความเป็นอยู่คล้ายคลึงกันมาก ไม่ต้องปรับตัวในการใช้ชีวิตมาก เพราะการเรียนระดับปริญญาโทก็เครียดในระดับหนึ่ง หากมีความเครียดเรื่องการใช้ชีวิตอีกด้วย อาจทำให้ไม่สามารถเรียนจบได้ และในด้านการเรียนสามารถอ่านตำราภาษาไทยได้เข้าใจมากกว่าการอ่านตำราภาษาอังกฤษ รวมทั้งความเชี่ยวชาญเฉพาะทางและแนวปฏิบัติที่ดีของไทยซึ่งตั้งในภูมิศาสตร์เดียวกับลาวก็มีส่วนสำคัญในการเลือกที่จะเรียนในไทย เช่น หลักสูตรการเกษตรเขตร้อน หลักสูตรการแพทย์เขตร้อน เป็นต้น

3.1.3.4 การดำเนินงานความร่วมมือทางวิชาการไทย-ลาว ที่ผ่านมา ยังไม่เคยมีการจัดทำแผนงานพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของลาว ในระยะกลาง (ทั้งทุนศึกษา และทุนฝึกอบรม / ดูกาน) ถึงแม้ว่า ในการประชุมความร่วมมือทางวิชาการไทย-ลาวที่ผ่านมา ตามบันทึกการประชุมความร่วมมือ

ทางวิชาการไทย-ลาว ครั้งที่ 22⁷ ระหว่างวันที่ 20-21 กันยายน 2560 ณ แขวงหลวงพระบาง ทั้งสองฝ่าย ไทยและลาวได้ปรึกษาหารือแผนงานความร่วมมือทางวิชาการ ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ระยะเวลา 3 ปี ระหว่างปี 2561-2563 โดยให้ฝ่ายลาวจัดอันดับความสำคัญของสาขาตามแผนพัฒนาของชาติลาว และให้สอดคล้องกับเป้าหมายเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน แต่จนถึงปัจจุบันฝ่ายลาวก็ไม่ได้ดำเนินการเสนอแผน 3 ปี ยังเสนอขอมาทุนศึกษาเป็นรายปี ฝ่ายไทยจึงทำงานเชิงรับตลอดมา โดยต้องมาพิจารณา วิเคราะห์ และคัดเลือกหลักสูตรที่จะสนับสนุนให้แก่ฝ่ายลาวตามที่ฝ่ายลาวเสนอคำขอมาเป็นรายปี และหากเมื่อถึงเวลาที่ฝ่ายลาวต้องเสนอคำขอมาแล้ว แต่ฝ่ายลาวยังไม่แจ้งมา ฝ่ายไทยต้องติดตาม เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามกรอบเวลา เนื่องจากต้องให้ผู้รับทุนเข้ามาเรียนเตรียมความพร้อมก่อนเข้าศึกษาระดับปริญญา

3.2 ผลการศึกษา

จากการวิเคราะห์การดำเนินงานความร่วมมือทวิภาคีไทย-ลาว ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ในรูปแบบของการให้ทุนศึกษาระดับปริญญาโท ที่ดำเนินการโดยกรมความร่วมมือระหว่างประเทศที่ผ่านมา ผู้ศึกษาคิดว่า การให้ความร่วมมือเพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์แก่ลาวเป็นรากฐานการพัฒนาที่ยั่งยืนในสาขาต่าง ๆ ให้แก่ลาวต่อไป และเป็นการใช้ Soft Power ด้านนโยบายต่างประเทศของไทย เพื่อก่อให้เกิดผลประโยชน์ต่อทั้งไทยและลาว ดังนี้

3.2.1 ผลต่อความสัมพันธ์ที่ดีในระดับรัฐบาลต่อรัฐบาล ระหว่างไทยกับลาว

การที่รัฐบาลไทยให้ความร่วมมือเพื่อการพัฒนาแก่รัฐบาลลาว ในสาขาที่เป็นความต้องการของลาว (Demand Driven Approach) โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสนับสนุนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์แก่ลาว ในสาขาที่มีความสำคัญและจำเป็นในการพัฒนาประเทศโดยรวม และการที่รัฐบาลไทยไม่ได้เลือกที่จะให้การสนับสนุนเฉพาะในสาขาที่เป็นประโยชน์แก่ไทยฝ่ายเดียวเท่านั้น เป็นการแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ฉันมิตรบ้านใกล้เรือนเคียง รวมทั้งการให้ทุนศึกษาแก่บุคลากรภาครัฐของลาว ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันมีผู้รับทุนที่สำเร็จการศึกษาจากไทยไปแล้ว เมื่อกลับเข้าทำงานในหน่วยงานภาครัฐต่าง ๆ และได้นำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาในไทยไปประยุกต์ใช้ จึงมีความเจริญก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ได้เลื่อนขั้นเป็นผู้บริหารระดับสูงของภาครัฐ ทำให้การดำเนินงานร่วมกันในภาครัฐของทั้งสองประเทศเป็นไปด้วยความเข้าใจอันดี

⁷ บันทึกการประชุมความร่วมมือทางวิชาการไทย-ลาว ครั้งที่ 22 ระหว่างวันที่ 20-21 กันยายน 2560 ณ แขวงหลวงพระบาง

3.2.2 ผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของไทยและลาว

การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เป็นพื้นฐานของการพัฒนาในทุก ๆ ด้าน การที่รัฐบาลไทยให้การสนับสนุนทุนการศึกษาในสาขาต่าง ๆ แก่รัฐบาลลาว ทำให้ทรัพยากรมนุษย์ของลาวในสาขาต่าง ๆ ได้รับการพัฒนาให้ดีขึ้น ไม่ว่าจะเป็นสาขา การเกษตร การศึกษา สาธารณสุข เศรษฐกิจ ฯลฯ ส่งผลต่อเนื่องให้มีการขยายตัวทางด้านเศรษฐกิจ การค้า และการลงทุนระหว่างสองประเทศมากขึ้น สภาพความเป็นอยู่และสังคมของทั้งสองประเทศดีขึ้น เช่น

1) การพัฒนาด้านการเกษตร เมื่อบุคลากรลาวได้นำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาในไทย นำผลจากการทำวิจัย / วิทยานิพนธ์ / การสัมมนา การเห็นแบบอย่างที่ดีของไทย แล้วนำกลับไปประยุกต์ใช้ / แก้ปัญหา / ปรับปรุงและพัฒนาระบบการเกษตรในประเทศตนเองให้ดีขึ้น ทำให้ผลิตผลการเกษตรของลาวดีขึ้น ทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ ลาวซึ่งเป็นฐานการผลิตวัตถุดิบทางการเกษตรที่สำคัญ และเป็นแหล่งพลังงานให้แก่ไทย รวมทั้งตลาดส่งออกสินค้าไทย เมื่อประชาชนลาวมีรายได้เพิ่มขึ้น ทำให้สามารถใช้จ่ายใช้สอยได้เพิ่มขึ้น ส่งผลให้ตลาดส่งออกสินค้าไทยไปลาว ขยายตัวเพิ่มขึ้นด้วย ขณะเดียวกันไทยก็มีวัตถุดิบป้อนเข้าสู่ภาคการผลิต

2) การพัฒนาด้านสาธารณสุข ทำให้ประชาชนลาวมีสุขภาพที่ดีขึ้น สุขภาพแข็งแรง ไม่เสียชีวิตก่อนวัยอันควร สามารถทำงานมีรายได้ ลดค่าใช้จ่ายที่ต้องแบ่งไปเป็นค่ารักษาพยาบาล รวมทั้งเมื่อบุคลากรด้านการสาธารณสุขของลาว ที่ได้รับทุนศึกษาจากรัฐบาลไทยกลับไปทำงานในสถานพยาบาลของลาว สามารถรักษาผู้ป่วยลาวได้ ผู้ป่วยลาวไม่ต้องข้ามมารักษาที่สถานพยาบาลฝั่งไทย ลดภาระค่าใช้จ่ายของสถานพยาบาลไทยตามแนวชายแดนได้บ้าง และเป็นการสกัดกั้นโรคระบาดข้ามแดน

3.2.3 ผลต่อความสัมพันธ์ในระดับประชาชนต่อประชาชน ระหว่างหน่วยงานและบุคลากรของไทยกับลาว

การให้ทุนศึกษาแก่บุคลากรของรัฐบาลลาวให้เข้ามาศึกษาในสถาบันการศึกษาของไทย นอกจากจะทำให้ไทยเป็นศูนย์กลางทางวิชาการของภูมิภาค และสร้างสมรรถนะของสถาบันการศึกษาของไทยให้สามารถดำเนินงานในขอบข่ายระหว่างประเทศได้แล้ว การดูแลและให้คำปรึกษาแก่นักเรียนทุน ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องการเรียน หรือการใช้ชีวิตระหว่างที่เรียน ทำให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดี เป็นการผูกพันระหว่างผู้รับทุนกับอาจารย์ เจ้าหน้าที่ และเพื่อนร่วมชั้นเรียน ที่เป็นคนไทย ปัจจุบันสถาบันการศึกษาของประเทศไทยหลายแห่งสามารถสร้างเครือข่ายกับสถาบันการศึกษาของลาว และทำงานร่วมกันต่อไป อาทิ

3.2.3.1 โครงการสานสัมพันธ์มิตรภาพไทย-ลาว ซึ่งเป็นโครงการที่เปิดโอกาสให้นิสิตและบุคลากรทางการศึกษาร่วมถ่ายทอดและเผยแพร่การแสดงทางด้านศิลปวัฒนธรรมไทยให้เป็นที่รู้จัก และเป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ อีกทั้งเป็นการสร้างเครือข่ายและเผยแพร่ด้านศิลปวัฒนธรรม และส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมของไทย รวมทั้งแลกเปลี่ยนเรียนรู้วัฒนธรรมกับ

มหาวิทยาลัยอื่น ๆ ของไทยและมหาวิทยาลัยในลาว โดยมีสถาบันอุดมศึกษาเครือข่ายในประเทศไทย จำนวน 11 แห่ง ได้แก่ (1) มหาวิทยาลัยขอนแก่น (2) มหาวิทยาลัยมหาสารคาม (3) มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี (4) มหาวิทยาลัยนครพนม (5) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (6) มหาวิทยาลัยแม่โจ้ (7) มหาวิทยาลัยพายัพ (8) มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ (9) มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง (10) มหาวิทยาลัยนเรศวร และ (11) มหาวิทยาลัยพะเยา และสถาบันอุดมศึกษาเครือข่ายในลาว จำนวน 5 แห่ง ได้แก่ (1) มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว (2) มหาวิทยาลัยสุพานวง (3) มหาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์สุขภาพ (4) มหาวิทยาลัยจำปาสัก และ (5) มหาวิทยาลัยสะหวันนะเขต โดยมีการจัดงานครั้งล่าสุด ครั้งที่ 16 ระหว่างวันที่ 11-13 ธันวาคม 2562 โดยมหาวิทยาลัยพะเยาเป็นเจ้าภาพ นำทีมนุเคราะห์ และนิสิตนักศึกษาจากไทยเข้าร่วมงานสานสัมพันธ์มิตรภาพลาว-ไทย ครั้งที่ 16 ณ มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว มีการทำกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์นั้นทนาการ แลกเปลี่ยนวัฒนธรรมด้านภาษา ฝึกป้อนรางวัล และเดินบัสสลับ ร่วมแลกเปลี่ยนด้านวิชาการ ใน 4 หัวข้อ คือ (1) เทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ (2) เศรษฐกิจและธุรกิจ (3) วัฒนธรรมและการท่องเที่ยว และ (4) สิ่งแวดล้อมและความมั่นคงมั่งคั่ง เพื่อสะท้อนแนวคิดของเยาวชนรุ่นใหม่

3.2.3.2 การลงนามบันทึกความเข้าใจระหว่างสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ของประเทศไทย ร่วมกับมหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว ในความร่วมมือทางวิชาการระหว่างสองสถาบัน ได้แก่

1) ภาควิชาคณิตศาสตร์ สาขาวิชาสถิติ คณะวิทยาศาสตร์ธรรมชาติ มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว ขอความร่วมมือคณะสถิติประยุกต์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ เพื่อจัดฝึกอบรมพัฒนาอาจารย์สถิติจากสามคณะของมหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว คือ คณะศึกษาศาสตร์ คณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ และคณะวิทยาศาสตร์ธรรมชาติ โดยคณะสถิติประยุกต์และสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ของไทยวางแผนให้ความช่วยเหลือทางวิชาการ และการพัฒนาอาจารย์ร่วมกับมหาวิทยาลัยแห่งชาติลาวต่อไปในอนาคต

2) คณะพัฒนาการเศรษฐกิจ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ของไทย ให้ทุนการศึกษาปริญญาโทแก่นักศึกษาคณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว ที่สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีและมีผลการเรียนดีเพื่อเป็นอาจารย์ในคณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาวต่อไป

3.2.3.3 ความร่วมมือทางวิชาการระหว่างคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยขอนแก่น กับคณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว ในการจัดประชุมวิชาการนานาชาติ ร่วมกันทุกปี เพื่อเป็นเวทีให้นักศึกษา MBA ของทั้งสองมหาวิทยาลัยนำเสนอผลงานวิจัย

3.2.4 ผลต่อความสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศ

การที่รัฐบาลไทยให้ทุนศึกษาแก่รัฐบาลลาวเป็นจำนวนมาก โดยส่วนใหญ่มาเรียนระดับปริญญาที่มีการเรียนการสอนด้วยเป็นภาษาไทย ซึ่งผู้รับทุนเหล่านี้จะเป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยเสริมสร้างความเข้าใจที่ดีระหว่างกัน

บทที่ 4

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

4.1 สรุปผลการศึกษา

จากผลการศึกษาในบทที่ 3 ผู้ศึกษาเห็นว่า ควรนำมาปรับแนวทางการดำเนินงานความร่วมมือทวิภาคีไทย-ลาว ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ในรูปแบบของการให้ทุนศึกษาระดับปริญญาโทแก่ลาว ในช่วงถัดไปเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายต่างประเทศ ยุทธศาสตร์ความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศของไทย และยุทธศาสตร์การพัฒนาของลาว โดยการให้ทุนศึกษาในสาขาต่าง ๆ ได้แก่

- 1) การเกษตร เพื่อความมั่นคงทางด้านอาหาร การกินดีอยู่ดีของประชาชนสองประเทศ การเป็นแหล่งวัตถุดิบทางการเกษตรที่สำคัญให้แก่ไทย
- 2) การศึกษา เพื่อสร้างระบบการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการระดับนานาชาติของไทย ส่งเสริมให้ไทยเป็นแหล่งเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พัฒนาการสอนอาชีวศึกษา และทักษะฝีมือแรงงานเพื่อรองรับการพัฒนาพื้นที่ชายแดน เขตเศรษฐกิจพิเศษ และการลงทุนของผู้ประกอบการไทย การพัฒนาระบบการศึกษานอกโรงเรียน โดยการจัดการศึกษาเพื่อขจัดความยากจน และการพัฒนาที่ยั่งยืน การปรับปรุงคุณภาพของการเรียนการสอนมัธยมศึกษา โดยเน้นวิชา STEM ได้แก่ วิทยาศาสตร์ (Science) เทคโนโลยี (Technology) วิศวกรรมศาสตร์ (Engineering) และคณิตศาสตร์ (Mathematics)
- 3) การสาธารณสุข เพื่อการควบคุมและป้องกันโรคข้ามแดน ซึ่งเกี่ยวเนื่องกับการพัฒนาพื้นที่ชายแดน ตลอดจนเป็นการลดภาระทั้งในเรื่องค่าใช้จ่ายและปริมาณงานของโรงพยาบาลไทยตามแนวชายแดนไทย-ลาว ที่ผู้ป่วยจากลาวข้ามแดนเข้ามารับการรักษาในไทย
- 4) โครงสร้างพื้นฐาน โลจิสติกส์ เพื่อความเชื่อมโยงในภูมิภาค โครงข่ายคมนาคมไร้รอยต่อ สร้างและพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ การมีเครือข่ายการเชื่อมโยงตามแนวระเบียงเศรษฐกิจที่ครอบคลุม พัฒนาความเชื่อมโยงระหว่างกัน สนับสนุนบทบาทการเป็นประตูการค้าของไทยในอนุภูมิภาคอินโดจีน และการพัฒนาระบบโลจิสติกส์เพื่ออำนวยความสะดวกการเดินทางของประชาชน และการขนส่งสินค้าระหว่างกัน
- 5) การพัฒนาเศรษฐกิจ การค้า และการลงทุน เพื่อส่งเสริมการพัฒนาทางเศรษฐกิจ เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงและมั่งคั่งแก่ไทยและลาว ช่วยให้ลาวหลุดพ้นจากสถานะประเทศพัฒนาน้อยที่สุด ขยายความร่วมมือทางการค้าและการลงทุนกับมิตรประเทศ และแสวงหาตลาดใหม่สำหรับ

สินค้าและบริการของไทย ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจ การค้า และการลงทุนของไทยและลาว ส่งเสริมการลงทุนไทยในต่างประเทศของผู้ประกอบการไทย ส่งเสริมศักยภาพและความร่วมมือที่ใกล้ชิดระหว่างวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ไทย-ลาว ส่งเสริมความเชื่อมโยงด้านตลาดทุน และตลาดหลักทรัพย์ไทย-ลาว

6) ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อความร่วมมือด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมซึ่งมีผลกระทบต่อไทย ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้รับการปกป้องและใช้อย่างมีประสิทธิภาพในทิศทางสีเขียวและยั่งยืน การพร้อมรับมือกับภัยพิบัติธรรมชาติ และการเปลี่ยนแปลงดินฟ้าอากาศอย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งฟื้นฟูสิ่งที่ถูกทำลาย และได้รับผลกระทบจากภัยธรรมชาติให้ดีกว่าเดิม

7) การท่องเที่ยว เพื่อสร้างความหลากหลายด้านการท่องเที่ยว ท่องเที่ยวเชื่อมโยงสองประเทศ (two countries, one destination) รายได้จากการท่องเที่ยวและบริการช่วยพัฒนาเศรษฐกิจในชุมชน

8) พลังงาน เพื่อส่งเสริมความมั่นคงและความเชื่อมโยงด้านพลังงานไทย-ลาว เนื่องจากไทยต้องพึ่งพาพลังงานไฟฟ้าจากลาว

โดยฝ่ายไทยควรเสนอในที่ประชุมวิชาการไทย-ลาว ครั้งต่อไป ถึงการให้ทุนศึกษาในสาขาต่าง ๆ จำนวน 8 สาขา ที่ได้จากการศึกษาวิเคราะห์ในครั้งนี้นี้ ทั้งนี้ หากฝ่ายลาวเห็นชอบกับ 8 สาขานี้ จะพิจารณาร่วมกันจัดทำเป็นแผนงาน 3 ปี ช่วงละ 4 สาขา โดยให้ลาวพิจารณาจัดอันดับความสำคัญของสาขาทั้ง 8 สาขาก่อน แล้วจึงกำหนดแผน 3 ปี ช่วงแรกว่า ใน 4 สาขาแรก แต่ละสาขาคือต้องการหลักสูตรปริญญาโทที่หลักสูตร หลักสูตรใดบ้าง ส่วนแผน 3 ปี ในช่วงถัดไปจึงจะให้ทุนใน 4 สาขา ที่เหลือ

4.2 ข้อเสนอแนะ

4.2.1 เพื่อให้การดำเนินงานความร่วมมือทวิภาคีไทย-ลาวด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในรูปแบบของการให้ทุนศึกษาระดับปริญญาโทแก่ลาวในช่วงถัดไปเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีปริมาณและคุณภาพที่มากขึ้น ขอเสนอแนวทางการให้ทุนศึกษาใน 5 รูปแบบ ที่สามารถดำเนินการร่วมกันได้หลายรูปแบบในแต่ละปี ได้แก่

1) ทุนแบบเต็มจำนวน (Full Support Scholarship) วิธีการคือ กรมความร่วมมือระหว่างประเทศสนับสนุนค่าใช้จ่ายเต็มจำนวนให้แก่ผู้รับทุนตามระเบียบกรมความร่วมมือระหว่างประเทศว่าด้วยการใช้จ่ายเงินอุดหนุนการให้ความร่วมมือทางด้านวิชาการและเศรษฐกิจแก่ต่างประเทศ ทั้งค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาที่เป็นไปตามเกณฑ์การศึกษหลักสูตรปริญญาโท ได้แก่ ค่าธรรมเนียมการศึกษา ค่าใช้จ่ายในการศึกษา ทุนในไทยตามที่หลักสูตรกำหนด ค่าทำวิจัย / การศึกษาค้นคว้าอิสระ / วิทยานิพนธ์ ค่าหนังสือและอุปกรณ์การศึกษา ค่าเครื่องแบบหรือชุดปฏิบัติงาน

ในการศึกษาที่หลักสูตรกำหนด ค่าใช้จ่ายในการนำเสนอผลงานทางวิชาการในที่ประชุมวิชาการที่จัดในประเทศไทย) และค่าใช้จ่ายส่วนตัวของผู้รับทุน ได้แก่ ค่ากินอยู่ ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ค่าประกันชีวิต อุบัติเหตุ และสุขภาพ ค่ารักษาพยาบาลส่วนที่เกินสิทธิ์ที่บริษัทประกันชีวิตรับผิดชอบภายในวงเงินที่กำหนดตามระเบียบกรมฯ

2) ทุนแบบร่วมกันสนับสนุนค่าใช้จ่ายระหว่างกรมความร่วมมือระหว่างประเทศและสถาบันการศึกษา (Co-payment Scholarship) วิธีการคือ กรมความร่วมมือระหว่างประเทศทำความร่วมมือสถาบันการศึกษาในการร่วมกันให้ทุนการศึกษา เช่น สถาบันการศึกษานับสนุนค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ในสัดส่วนที่สถาบันการศึกษาเป็นผู้กำหนด และกรมความร่วมมือระหว่างประเทศสนับสนุนค่าใช้จ่ายส่วนอื่น ๆ ที่เหลือ ซึ่งเป็นการได้ประโยชน์ร่วมกันทั้งสองฝ่าย เนื่องจากในวงเงินงบประมาณเท่าเดิม กรมความร่วมมือระหว่างประเทศได้จำนวนผู้รับทุนเพิ่มขึ้น เนื่องจากค่าใช้จ่ายต่อหัวของผู้รับทุนที่กรมความร่วมมือระหว่างประเทศสนับสนุนลดลง ขณะที่สถาบันการศึกษาได้จำนวนนักศึกษาต่างชาติเข้าศึกษาเพิ่มขึ้น ซึ่งจำนวนนักศึกษาต่างชาติเป็นตัวชี้วัดหนึ่งของสถาบันการศึกษาที่ต้องการยกระดับให้เป็นนานาชาติ

3) ทุนบางส่วนเฉพาะหลักสูตรที่โดดเด่นมีชื่อเสียงของสถาบันการศึกษาไทย (Partial Scholarship for Outstanding Course) วิธีการคือ กรมความร่วมมือระหว่างประเทศและสถาบันการศึกษาที่มีหลักสูตรที่โดดเด่นมีชื่อเสียงร่วมกันสนับสนุนเฉพาะค่าธรรมเนียมการศึกษาให้ผู้รับทุน เช่น อาจเป็นในอัตราส่วนร้อยละ 50:50 ซึ่งกรณีนี้หากเป็นหลักสูตรที่โดดเด่นมีชื่อเสียงในระดับประเทศ หรือระดับภูมิภาค ซึ่งมีนักศึกษาต่างชาติสนใจเข้ามาศึกษาอยู่แล้ว ไม่ว่าจะด้วยการออกค่าใช้จ่ายของตนเอง หรือมีแหล่งทุนสนับสนุน หากกรมความร่วมมือระหว่างประเทศและสถาบันการศึกษาร่วมกันสนับสนุนเฉพาะค่าธรรมเนียมการศึกษา และค่าใช้จ่ายส่วนที่เหลือนักศึกษารับผิดชอบ จะเป็นการดึงดูดใจให้ผู้สนใจสมัครรับทุนมากขึ้น รวมทั้งหากเป็นทุนที่เปิดโอกาสให้แก่ผู้สมัครทั่วไปที่ไม่ใช่แค่เพียงข้าราชการเท่านั้น เช่น นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี และมีผลการเรียนดีเด่น เพื่อดึงดูดผู้สมัครรับทุนที่มีศักยภาพ มีความรู้ความสามารถที่จะเข้าศึกษาและเรียนจบได้ภายในระยะเวลาตามที่หลักสูตรกำหนดไว้

4) ทุนที่มีการเรียนการสอนในลาว (Overseas Program Scholarship) วิธีการคือ กรมความร่วมมือระหว่างประเทศจะขอความร่วมมือสถาบันการศึกษาไทยให้จัดทำหลักสูตรการเรียนการสอนระดับปริญญาโท ซึ่งเป็นสาขาที่รัฐบาลลาวกำลังให้ความสำคัญ และบุคลากรในด้านนั้นจำเป็นต้องได้รับการพัฒนา เช่น ครูอาจารย์สอน STEM (วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์ และคณิตศาสตร์) ครูอาจารย์สอนอาชีวศึกษา โดยเป็นหลักสูตรพิเศษสอนเฉพาะวันเสาร์ อาทิตย์ ในมหาวิทยาลัยแต่ละภาคของลาว เช่น มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว นครหลวงเวียงจันทน์ มหาวิทยาลัยสุพานวง แขวงหลวงพระบาง ภาคเหนือ มหาวิทยาลัยสะหวันนะเขต แขวงสะหวันนะเขต ภาคกลาง

มหาวิทยาลัยจำปาสัก แขวงจำปาสัก ภาคใต้ เพื่อให้โรงเรียน / วิทยาลัย / มหาวิทยาลัย ที่มีจำนวนครูอาจารย์จำกัด และไม่สามารถให้ครูอาจารย์ขอลางานเพื่อไปศึกษาต่อในต่างประเทศได้ สามารถเข้าเรียนเพื่อยกระดับพัฒนาความเชี่ยวชาญได้ โดยกรมความร่วมมือระหว่างประเทศออกค่าใช้จ่ายให้อาจารย์จากสถาบันการศึกษาไทยในการเดินทางไปปฏิบัติงานที่ลาว ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการต่างประเทศ และหากเป็นการเขียนหลักสูตรขึ้นมาใหม่ กรมความร่วมมือระหว่างประเทศอาจให้ค่าตอบแทนการเขียนเอกสารรายวิชาในลักษณะเดียวกับการจัดหลักสูตรฝึกอบรมที่ปัจจุบันได้ดำเนินการอยู่แล้ว ในส่วนของสถาบันการศึกษาไทยที่ให้ความร่วมมือจัดทำหลักสูตร จะได้รับประโยชน์คือการเผยแพร่ชื่อเสียงของสถาบันการศึกษาไทย และในอนาคตอาจมีครูอาจารย์ที่เรียนจบปริญญาโทหลักสูตรเหล่านี้เข้ามาศึกษาต่อปริญญาเอก หรือเชิญอาจารย์จากสถาบันการศึกษาไทยที่ทำหลักสูตรให้เข้าไปจัดอบรมหรือเป็นอาจารย์รับเชิญของมหาวิทยาลัยชั้นนำของลาว ทั้งในหลักสูตรที่ลาวสนับสนุนงบประมาณเอง และได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากแหล่งทุนประเทศอื่นก็เป็นได้ ซึ่งการให้ทุนศึกษาในลักษณะนี้รัฐบาลไทยจะมีค่าใช้จ่ายน้อยกว่าเนื่องจากไม่ต้องจ่ายค่าใช้จ่ายส่วนตัวให้ผู้รับทุนซึ่งคิดเป็นอัตราส่วน 2 ใน 3 ของค่าใช้จ่ายในการให้ทุนการศึกษา 1 ทุน [ค่าใช้จ่ายทุนศึกษา 1 ทุน / ปี ประมาณ 300,000 บาท แยกเป็นค่ากินอยู่ประมาณ 192,000 บาท / ปี (16,000 บาท/เดือน) ค่าทำประกันชีวิต สุขภาพ และอุบัติเหตุประมาณ 5,000 บาท / ปี และค่าธรรมเนียมการศึกษาประมาณ 103,000 บาท / ปี] ที่ผ่านมามีกรมความร่วมมือระหว่างประเทศเคยได้รับความร่วมมือจากคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (ซึ่งมีบันทึกความเข้าใจเพื่อความร่วมมือและแลกเปลี่ยนด้านวิชาการร่วมกันกับมหาวิทยาลัยจำปาสักในด้านการฝึกอบรม หนังสือตำราและสื่อการสอน ทุนการศึกษา และวอร์ด) เพื่อเข้าไปจัดทำหลักสูตรการเรียนการสอนบริหารธุรกิจระดับปริญญาโทที่มหาวิทยาลัยจำปาสัก โดยกรมความร่วมมือระหว่างประเทศสนับสนุนค่าธรรมเนียมการศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์สนับสนุนการถ่ายทอดองค์ความรู้ มหาวิทยาลัยจำปาสักสนับสนุนงบประมาณสมทบในรูปแบบ In-kind เช่น อาคารสถานที่ ค่าน้ำ ค่าไฟ ห้องปฏิบัติงาน เจ้าหน้าที่ประสานงานสำหรับอาจารย์จากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ในช่วงที่เข้าไปทำการสอน นอกจากนี้ในปัจจุบันกรมความร่วมมือระหว่างประเทศได้สนับสนุนทุนปริญญาโทบริหารธุรกิจให้แก่รัฐบาลเมียนมาเพื่อศึกษาหลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจของมหาวิทยาลัยหอการค้าไทยที่เข้าไปเปิดสอนในวิทยาเขตกรุงย่างกุ้งด้วย

5) ทุนแบบ Joint / Double Degree ระหว่างสถาบันการศึกษาในประเทศไทยกับสถาบันการศึกษาในประเทศผู้ให้อื่น ซึ่งปัจจุบันยังไม่สามารถดำเนินการได้ เนื่องจาก กรมความร่วมมือระหว่างประเทศยังไม่ได้หารือกับสถาบันการศึกษาไทยที่มีหลักสูตร Joint / Double Degree ซึ่งหากมีการหารือกันก็มีความเป็นไปได้ค่อนข้างสูงที่จะมีความร่วมมือในการสนับสนุนทุนศึกษาหลักสูตร Joint / Double Degree ระหว่างรัฐบาลไทย สถาบันการศึกษาในประเทศไทย รัฐบาลของประเทศ

ผู้ให้อื่น และสถาบันการศึกษาในประเทศผู้ให้อื่น ทั้งนี้ จากตัวอย่างการสืบค้นข้อมูลหลักสูตรปริญญาโท ของสถาบันการศึกษาไทยพบว่า มีหลักสูตรที่เป็น Joint / Double Degree กับสถาบันการศึกษา ต่างประเทศ เช่น

5.1) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ร่วมกับ University of Northampton ประเทศอังกฤษ: หลักสูตร MBA Double Degree

5.2) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ร่วมกับ University of Reading ประเทศอังกฤษ: หลักสูตร Dual Master's Degree Programme (International Programme) in Food Science and Technology

5.3) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ร่วมกับ Queen Mary, University of London ประเทศอังกฤษ: หลักสูตร Double Master's Degree in Dermatology and Aesthetic Medicine

5.4) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ร่วมกับ Rheinisch-Westfälische Technische Hochschule Aachen University ประเทศเยอรมนี: หลักสูตร ปริญญาโทนานาชาติด้านวิศวกรรมไฟฟ้าและระบบซอฟต์แวร์ (Electrical and Software Systems Engineering)

5.5) มหาวิทยาลัยมหิดล ร่วมกับ มหาวิทยาลัยเกียวโต ประเทศญี่ปุ่น: หลักสูตรปริญญาโทวิศวกรรมสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรน้ำ (หลักสูตรนานาชาติ) หลักสูตรปริญญาโท แบบ Joint/Double Degree จะศึกษาในสถาบันการศึกษาไทย 1 ปี และศึกษาในสถาบันการศึกษา ต่างประเทศ 1 ปี ดังนั้น จึงขอเสนอวิธีการดำเนินการให้ทุนแบบ Joint/Double Degree คือ ช่วงที่ ศึกษาในไทย 1 ปี กรมความร่วมมือระหว่างประเทศสนับสนุนค่าใช้จ่ายส่วนตัวให้นักศึกษา สถาบันการศึกษาไทยสนับสนุนค่าธรรมเนียมการศึกษาอาจจะเต็มจำนวน หรือบางส่วน และช่วงที่ ศึกษาในต่างประเทศ 1 ปี รัฐบาลของประเทศนั้นสนับสนุนค่าใช้จ่ายส่วนตัวให้นักศึกษา และ สถาบันการศึกษาในประเทศนั้นสนับสนุนค่าธรรมเนียมการศึกษา เช่น ถ้าให้ทุนปริญญาโทหลักสูตร วิศวกรรมสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรน้ำ (หลักสูตรนานาชาติ) ซึ่งเป็นหลักสูตร Joint / Double Degree ระหว่างมหาวิทยาลัยมหิดล กับ มหาวิทยาลัยเกียวโต ดังนั้น ช่วงที่ศึกษาในไทย 1 ปีที่ มหาวิทยาลัยมหิดล กรมความร่วมมือระหว่างประเทศสนับสนุนค่าใช้จ่ายส่วนตัวให้นักศึกษา และ มหาวิทยาลัยมหิดลสนับสนุนค่าธรรมเนียมการศึกษาอาจจะเต็มจำนวน หรือบางส่วน (หากเป็น บางส่วน ค่าธรรมเนียมการศึกษาที่เหลือกรมความร่วมมือระหว่างประเทศจะจ่ายให้มหาวิทยาลัย) และช่วง 1 ปี หลังซึ่งต้องศึกษาที่มหาวิทยาลัยเกียวโต รัฐบาลญี่ปุ่นสนับสนุนค่าใช้จ่ายส่วนตัวให้ นักศึกษา และมหาวิทยาลัยเกียวโตสนับสนุนค่าธรรมเนียมการศึกษาอาจจะเต็มจำนวน หรือบางส่วน (หากเป็นบางส่วน ค่าธรรมเนียมการศึกษาที่เหลือรัฐบาลญี่ปุ่นจะจ่ายให้มหาวิทยาลัย) เป็นต้น

4.2.2 การสนับสนุนทุนการศึกษาปริญญาโทแก่ลาวควรกระจายไปสู่สาธารณะให้แก่ประชาชนลาวทั่วไปด้วย ไม่จำกัดการให้ทุนเฉพาะข้าราชการ เพื่อจะช่วยพัฒนาบุคลากรทุกภาคส่วนของลาวให้มีความรู้ความสามารถทั่วกัน เพื่อเป็นกำลังในการพัฒนาประเทศ เป็นการพัฒนายั่งยืนแก่ลาวในภาพรวม และขยายความสัมพันธ์ไทย-ลาวที่ดีไปสู่ระดับประชาชน ไม่เพียงแต่ระดับรัฐบาลเท่านั้น เนื่องจากปัจจุบันการให้ทุนศึกษาของรัฐบาลไทย โดยกรมความร่วมมือระหว่างประเทศกำหนดคุณสมบัติผู้สมัครรับทุนเป็นข้าราชการที่ทำงานมาไม่น้อยกว่า 1 ปี มีอายุไม่เกิน 35 ปี คะแนนเฉลี่ยสะสมระดับปริญญาตรีไม่ต่ำกว่า 2.50 หรือร้อยละ 65 ทำให้ผู้สมัครที่ผ่านเกณฑ์มีวงจำกัด ดังนั้นจึงขอเสนอว่า ในการประชุมความร่วมมือทางวิชาการไทย-ลาว ครั้งต่อไป ควรมีการหารือว่า การให้ทุนศึกษาปริญญาโทของรัฐบาลไทยที่ให้แก่รัฐบาลลาว หากรัฐบาลลาวเห็นชอบที่จะนำไปประกาศให้นักศึกษาปริญญาตรีที่กำลังเรียนปีสุดท้ายในสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ของลาว ก็ย่อมทำได้ โดยรัฐบาลลาวอาจกำหนดให้เป็นทุนผูกพันว่าจบแล้วต้องทำงานเป็นข้าราชการในกระทรวงใด หรือทุนพัฒนาอาจารย์ในสถาบันการศึกษาใด และให้รัฐบาลลาวเป็นผู้พิจารณาก่อนคัดเลือกผู้สมัครรับทุนขั้นหนึ่งก่อน แล้วจึงแจ้งเสนอชื่อผู้สมัครที่ผ่านการคัดเลือกแล้วให้รัฐบาลไทยผ่านช่องทางการทูตตามที่ได้ดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน ทั้งนี้ ปัจจุบันมีสถาบันการศึกษาของไทยหลายแห่งให้ทุนการศึกษาแก่สถาบันการศึกษาของลาวโดยตรง ซึ่งผู้สมัครรับทุนคือนักศึกษาปริญญาตรีจบใหม่ที่มีผลการเรียนดี เมื่อเข้าศึกษาปริญญาโทในสถาบันการศึกษาไทยสามารถปรับตัวได้ง่าย ทั้งในด้านวิชาการและการใช้ชีวิต รวมทั้งยังมีความสามารถในการเรียนรู้และรับการถ่ายทอดความรู้ได้ไว สามารถศึกษาได้จนสำเร็จการศึกษาภายในระยะเวลาที่หลักสูตรกำหนด

4.2.3 การสนับสนุนทุนการศึกษาควรดำเนินการแบบเดียวกับที่ประเทศพัฒนาต่าง ๆ ดำเนินการ เพื่อจะได้สนับสนุนทุนการศึกษาให้แก่คนที่มีคุณสมบัติเหมาะสม มีพื้นฐานการศึกษาที่สอดคล้องกับหลักสูตรที่จะเรียนของสถาบันการศึกษา โดยมีวิธีการ คือ

1) ตั้งคณะกรรมการจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา และผู้แทนจากสถาบันการศึกษาต่าง ๆ เพื่อคัดเลือกหลักสูตรและสถาบันการศึกษาที่รัฐบาลไทยจะประกาศให้ทุนแก่ลาว

2) ประกาศแจ้งการให้ทุนไปยังรัฐบาลลาว โดยให้ผู้สนใจสมัครรับทุนส่งใบสมัครให้กระทรวงศึกษาธิการและกีฬาของลาว พิจารณาก่อนส่งใบสมัครในเบื้องต้นเกี่ยวกับหลักสูตรที่สมัคร และเกณฑ์คุณสมบัติของผู้สมัครก่อน เนื่องจากที่ผ่านมาทุกปีมีผู้สมัครหลักสูตรที่รัฐบาลไทยไม่ได้ประกาศให้ทุน คุณสมบัติของผู้สมัครไม่ถูกต้อง เช่น อายุเกิน ผลการเรียนเฉลี่ยต่ำกว่าเกณฑ์ และพื้นฐานการศึกษาปริญญาตรีไม่สอดคล้องกับหลักสูตรปริญญาโทที่สมัคร หลังจากนั้นรัฐบาลลาวจึงแจ้งเสนอชื่อผู้สมัครที่พิจารณาแล้วว่า จะให้สมัครรับทุนได้ ให้แก่รัฐบาลไทยผ่านช่องทางการทูต และให้ผู้สมัครส่งใบสมัครรับทุนโดยตรงไปที่หลักสูตรต่าง ๆ ในสถาบันการศึกษาที่แจ้งไว้ เมื่อผ่าน

การพิจารณาจากสถาบันการศึกษาแล้วจึงนำเอกสารที่หลักสูตรต่าง ๆ ตอบรับให้เข้าศึกษาแล้วมาเสนอขอรับทุนจากกรมความร่วมมือระหว่างประเทศ และจะแจ้งผลการอนุมัติทุนให้รัฐบาลลาวทราบผ่านช่องทางการทูต

4.2.4 ควรใช้ความได้เปรียบต่าง ๆ ที่ไทยมีศักยภาพ เช่น การเป็นศูนย์กลางการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในอนุภูมิภาค เป็นที่ตั้งของสถาบันการศึกษา และองค์กรพัฒนาระหว่างประเทศหลายแห่ง เพื่อขยายความร่วมมือกับแหล่งผู้ให้อื่นของลาว ให้เข้ามามีส่วนร่วมกับไทยในการให้ทุนศึกษา ทุนฝึกอบรม ทุนศึกษาดูงาน แก่บุคลากรของลาว โดยใช้สถาบันการศึกษา และหน่วยงานในไทย โดยเฉพาะในสาขาที่ไทยประสบความสำเร็จในการพัฒนาได้รับการยอมรับจากนานาประเทศ มีความพร้อมในการถ่ายทอดความรู้และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ความร่วมมือในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

4.2.5 ควรพิจารณาให้ความร่วมมือในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของลาว ให้เหมาะสมกับงบประมาณของไทยที่จะสนับสนุน เนื่องจากงบประมาณของรัฐบาลไทยที่สนับสนุนแก่รัฐบาลลาวในการดำเนินงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนา มีสัดส่วนน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับแหล่งทุนของประเทศผู้ให้ที่พัฒนาแล้ว ดังนั้น กรมความร่วมมือระหว่างประเทศจึงควรให้ความร่วมมือในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์แก่รัฐบาลลาวในสาขาที่ไม่ซ้ำซ้อนกัน ไม่เท่ากับหน่วยงานอื่นของไทยเอง หรือประเทศผู้ให้ที่พัฒนาแล้ว รวมทั้งควรได้ประโยชน์ร่วมกันทั้งสองฝ่ายไทย-ลาว

4.2.6 ควรมีการติดตามและประเมินผลแผนการดำเนินงานดังกล่าวอย่างเป็นรูปธรรม

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

หนังสือ

- กระทรวงการต่างประเทศ สำนักงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ. ยุทธศาสตร์ ความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศของไทยกับ สปป.ลาว. [มิถุนายน 2551].
- กระทรวงการต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวง สำนักนโยบายและแผน. แผนยุทธศาสตร์ กระทรวงการต่างประเทศ. [2558-2561].
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานเลขาธิการของ คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ. ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561-2580. [มกราคม 2562].
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี. สรุปสาระสำคัญแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560-2564.

อื่น ๆ (เอกสารราชการ)

- กระทรวงการต่างประเทศ กรมความร่วมมือระหว่างประเทศ ส่วนให้ความร่วมมือกับต่างประเทศ 1. บันทึกการประชุมความร่วมมือทางวิชาการไทย-ลาว ครั้งที่ 22. [21 กันยายน 2560].

ภาษาอังกฤษ

สื่ออิเล็กทรอนิกส์

- Ministry of Planning and Investment Lao PDR. 8th Five-Year National Socio-Economic Development Plan 2016-2020. [Online]. Available from: https://laopdr.un.org/sites/default/files/2019-08/2016_8th%20NSED_P_2016-2020_English.pdf. [June 2016].

ภาษาลาว

หนังสือ

กระทรวงศึกษาธิการและกีฬา สปป.ลาว คณะกรรมการแห่งชาติเพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์.

ยุทธศาสตร์การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์แห่งชาติถึงปี ค.ศ. 2025 ของ สปป.ลาว. [เมษายน 2016].

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ข้อมูลผู้รับทุนรัฐบาลไทยระดับปริญญาโท ประจำปีการศึกษา 2562

ภายใต้ความร่วมมือทางวิชาการไทย-ลาว

ตารางผนวกที่ 1 ทุนศึกษานอกโครงการ จำนวน 23 ทุน

ลำดับ	ชื่อ/สกุล	หลักสูตร/มหาวิทยาลัย	หน่วยงาน	พื้นฐานการศึกษา/GPAX
1	Mr. Sivanh KHONESAVANH	วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ สิ่งแวดล้อม	Ministry of Natural Resources and Environmental	B.Sc. Biology / 2.70
2	Ms. Anousone NORLORKHAM	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์		B.Sc. Wood Technology & Forest Economics / 2.97
3	Mr. Nitphone SENG ANATHAM	วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการใช้ที่ดินและ การจัดการทรัพยากร ธรรมชาติอย่างยั่งยืน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	National University of Laos	B. Engineer in Water Resources Management / 3.39
4	Mr. Vongseng BOUNNANO	ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและการ ประเมินทางการศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	Khangkhay Teacher Training College, Xiengkhouang	B. Edu. In Political Science / 3.27
5	Mr. Dodo SAYTHONGDETH	วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการ คอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	Ministry of Information and Communication Technology	B. Engineer & Information Technology / 2.79
6	Mr. Damduan AMPHAITHIP	วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร และการพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	Savannakhet University	B.Sc. Plant Science / 3.06
7	Ms. Bouavanh LUSA	ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและการ ประเมินทางการศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	Vientiane Secondary School	B. Edu. In English / 3.08
8	Mr. Khamsanga SINSONGKHAM	วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนคณิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	Savannakhet University	B. Mathematic / 3.52

ลำดับ	ชื่อ/สกุล	หลักสูตร/มหาวิทยาลัย	หน่วยงาน	พื้นฐานการศึกษา/GPAX
9	Mr. Vannasinh SOUVANNASOUK	เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ ประยุกต์ วิชาเอกเศรษฐศาสตร์เกษตร ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยแม่โจ้	Champasack University	B. Economics / 3.09
10	Mr. Khithsavarth BOUTHDY	การวางแผนภาคและเมือง มหาบัณฑิต สาขาวิชาการ วางผังเมืองและสภาพแวดล้อม มหาวิทยาลัยแม่โจ้	Ministry of Natural Resources and Environment	B. Economics / 2.73
11	Mr. Thongphanh LARTDAVONG	วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยี สิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยแม่โจ้	Savannakhet University	B.Sc. Environmental Science / 2.89
12	Ms. Thiddavanh KHAMKEO	วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยี สิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยแม่โจ้	Department of Natural Resources and Environment, Champasack	Certificate Metrology & Hydrology B. General English / 3.21
13	Mr. Chanpor YIACHONGTHOR		Northem Agriculture and Forestry College Luang Prabang	B.Sc. Forestry / 2.89
14	Ms. Manolom VONGSENEKEO	วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนา ภูมิสังคมอย่างยั่งยืน มหาวิทยาลัยแม่โจ้	Savannakhet University	B.Sc. Geography & GIS / 3.5
15	Mr. Saly SOUVANNAVONGSA	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนาการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยแม่โจ้	Savannakhet University	B.Edu. in English / 3.11
16	Mr. Phonevilai NAMMAVONGSA		Department of Infotmation Culture and Tourism, Savannakhet	B. Education in General English / 3.48

ลำดับ	ชื่อ/สกุล	หลักสูตร/มหาวิทยาลัย	หน่วยงาน	พื้นฐานการศึกษา/GPAX
17	Mr. Soubanh OUDONEMIXAY	วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ โลจิสติกส์และโซ่อุปทาน มหาวิทยาลัยบูรพา	Savannakhet University	B. General Business Administration / 2.80
18	Ms. Samoudthon SISANONH	บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ วิสาหกิจขนาดกลางและ	Dongkhamxang Agriculture Technical College	B. Finance-Banking / 3.11
19	Ms. Chanphet INCHAI	ขนาดย่อม มหาวิทยาลัยบูรพา	Office of Home Affairs	B. Business Administration / 3.00
20	Ms. Thipkesone PHETSOPHA		Savannakhet University	B. Agri Business and Marketing / 3.76
21	Mr. Somsanouk NONPASITH	บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ มหาวิทยาลัยบูรพา	Department of Foreign Affairs, Savannakhet	B. Mathematics / 3.08
22	Ms. Dalany KIMALA	วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยี สารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี พระจอมเกล้าพระนครเหนือ	Champasack University	B. Science, Computer Science / 2.74
23	Mr. Thongkhane SOUTTHABOUALY	วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี พระจอมเกล้าพระนครเหนือ	Pakse Teacher Traning College	B. Social Science / 3.23

ตารางผนวกที่ 2 ทุนศึกษาภายใต้โครงการยกระดับวิชาชีพเฉพาะให้ครูผู้สอนสายอาชีพศึกษาของลาว
จำนวน 7 ทุน

ลำดับ	ชื่อ/สกุล	หลักสูตร/มหาวิทยาลัย	หน่วยงาน	พื้นฐานการศึกษา/GPAX
1	Ms. Sengdavanh JULARLARK	วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี พระจอมเกล้าพระนครเหนือ	Pakpasak Technical College,	B. Engineering in IT/ 2.87
2	Mr. Sombath SIPHANTHAVONG	ครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาบัณฑิต สาขาวิชา วิศวกรรมเครื่องกลศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี พระจอมเกล้าพระนครเหนือ	Vocational Education Development Institute Lao PDR	B. Teacher for Mechanical Engineering, specialized in Plumbing and Installation / 3.20
3	Mr. Khamdeng SEUYPHINNID			B. Teacher of Mechanical Engine ring Specialized in Automotive Technology / 3.23
4	Mr. Xonh XOBVONG			B. Teacher for Mechanical Engineering, specialized in Plumbing and Installation / 3.14
5	Mr. Seng XAYAVONG	ครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาบัณฑิต สาขาวิชา	Vocational Education	B. Teacher for Electrical Engineering / 3.26
6	Mr. Vixiene PHAIMANY	วิศวกรรมไฟฟ้าศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี พระจอมเกล้าพระนครเหนือ	Development Institute Lao PDR	B. Teacher for Electrical Engineering / 2.96
7	Mr. Sayyan CHITHTAVONG	วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาส่งเสริม การเกษตรและการพัฒนา ชนบท มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	DongKhamxang Agriculture Technical College	B. Science, Agronomy / 2.93

ภาคผนวก ข

บันทึกการประชุมความร่วมมือทางวิชาการไทย-ลาว ครั้งที่ 22

ระหว่างวันที่ 20-21 กันยายน 2560 ณ แขวงหลวงพระบาง

สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

1. การประชุมความร่วมมือทางวิชาการไทย - ลาว ครั้งที่ 22 ระหว่างคณะผู้แทนแห่งราชอาณาจักรไทย และคณะผู้แทนแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) ได้จัดขึ้นระหว่างวันที่ 20 - 21 กันยายน 2560 ณ แขวงหลวงพระบาง สปป.ลาว
2. คณะผู้แทนฝ่ายไทยนำโดย นางสุพัตรา ศรีไมตรีพิทักษ์ อธิบดีกรมความร่วมมือระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ คณะผู้แทนฝ่ายลาวนำโดย นางฟองสะหมุด อ้นลาวัน หัวหน้ากรมเอเชีย แปซิฟิกและแอฟริกา และเลขาธิการคณะกรรมการความร่วมมือลาว - ไทย กระทรวงการต่างประเทศ โดยมีผู้แทนจากหน่วยงานต่าง ๆ ของทั้งสองประเทศ เข้าร่วมการประชุม ดังรายชื่อปรากฏตามเอกสารแนบ 1 และ 2 ตามลำดับ
3. การประชุมครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อสรุปผลและทบทวนการดำเนินงานความร่วมมือทางวิชาการ จากมติการประชุมความร่วมมือทางวิชาการไทย - ลาว ครั้งที่ 21 ในด้านทุนศึกษา ทุนฝึกอบรม/ดูงาน และโครงการพัฒนาในด้านต่าง ๆ พร้อมทั้งหารือแผนงานความร่วมมือทางวิชาการระหว่างประเทศทั้งสอง สำหรับปี 2560 - 2561
4. คณะผู้แทนทั้งสองฝ่ายได้ร่วมกันหารือ และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในบรรยากาศที่สมานฉันท์และเป็นมิตร และแสดงความยินดีต่อผลสำเร็จของการดำเนินงานตามมติการประชุมความร่วมมือทางวิชาการไทย - ลาว ครั้งที่ 21 ที่ได้ตกลงกันไว้
5. คณะผู้แทนไทยแสดงความขอบคุณต่อคณะผู้แทนลาวที่ให้การต้อนรับอย่างอบอุ่น และคณะผู้แทนลาวแสดงความขอบคุณต่อรัฐบาลไทยที่ได้ให้ความร่วมมือทางวิชาการแก่ สปป.ลาว เป็นอย่างดี ในระยะเวลามากกว่า 20 ปีที่ผ่านมา ซึ่งได้ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของ สปป.ลาว อย่างต่อเนื่อง และเป็นการกระชับความสัมพันธ์อันดีระหว่างสองประเทศ
6. ที่ประชุมรับทราบผลการดำเนินงานด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยฝ่ายไทยได้อนุมัติทุนศึกษาระดับปริญญาโท ประจำปีการศึกษา 2559 จำนวน 17 ทุน และทุนศึกษาภายใต้โครงการความร่วมมือเพื่อการพัฒนา จำนวน 24 ทุน (ปริญญาโท จำนวน 22 ทุน และปริญญาเอก จำนวน 2 ทุน) รวมทั้งสิ้นจำนวน 41 ทุน และอนุมัติทุนศึกษาระดับปริญญาโท ประจำปีการศึกษา 2560 จำนวน 17 ทุน และทุนศึกษา

ภายใต้โครงการความร่วมมือเพื่อการพัฒนา จำนวน 7 ทุน (ปริญญาตรี จำนวน 1 ทุน และปริญญาโท จำนวน 6 ทุน) รวมทั้งสิ้นจำนวน 24 ทุน รายละเอียดตามเอกสารแนบ 3

7. ที่ประชุมแสดงความยินดีต่อผลการดำเนินงานโครงการความร่วมมือเพื่อการพัฒนา จำนวน 31 โครงการ ประกอบด้วยด้านศึกษา ด้านเกษตร ด้านทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ด้านสาธารณสุข และด้านอื่น ๆ โดยในปี 2559 - 2560 มีโครงการที่ดำเนินการตามแผนงานเสร็จสิ้นแล้วจำนวน 15 โครงการ และโครงการที่อยู่ระหว่างดำเนินงานภายใต้แผนงานปี 2560 - 2561 จำนวน 16 โครงการ และฝ่ายลาวจะปรับปรุงข้อเสนอโครงการพัฒนาบุคลากรมหาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์สุขภาพ ให้ฝ่ายไทยพิจารณาต่อไป รายละเอียดตามเอกสารแนบ 4
8. ฝ่ายลาวแสดงความขอบคุณที่ฝ่ายไทยได้จัดหลักสูตรฝึกอบรม/ดูงาน ตามแผนงานปี 2558 - 2560 จำนวน 20 หลักสูตร แล้วเสร็จ
9. ฝ่ายลาวพร้อมที่จะอำนวยความสะดวกให้ผู้เชี่ยวชาญและเจ้าหน้าที่ของฝ่ายไทย ที่เดินทางเข้าไปปฏิบัติหน้าที่ภายใต้โครงการความร่วมมือเพื่อการพัฒนา และยกเว้นภาษีอากร ค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ของวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือและยานพาหนะที่นำเข้าไปใน สปป. ลาว แบบถาวร และชั่วคราว (นำกลับ) ตามระเบียบ และกฎหมาย สปป.ลาว ต่อไป โดยคำนึงถึงความต่อเนื่องของโครงการ
10. ทั้งสองฝ่ายได้ปรึกษาหารือแผนงานความร่วมมือทางวิชาการ ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ระยะเวลา 3 ปี ระหว่างปี 2561 - 2563 และโครงการความร่วมมือเพื่อการพัฒนา โดยให้ฝ่ายลาวจัดลำดับความสำคัญของสาขาตามแผนพัฒนาของชาติ และสอดคล้องกับเป้าหมายเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน (SDGs) ดังนี้
 - 10.1 ให้ฝ่ายลาวจัดทำแผนงานทุนฝึกอบรม/ดูงาน 3 ปีๆ ละ 20 หลักสูตร โดยให้จัดลำดับความสำคัญของสาขา และแจ้งให้ฝ่ายไทยพิจารณา และหากหลักสูตรใดมีผู้สมัครรับทุนน้อยกว่า 5 คน หรือไม่สามารถเสนอผู้สมัครได้ ฝ่ายไทยจะยกเลิกการจัดหลักสูตรดังกล่าว
 - 10.2 ให้ฝ่ายลาวจัดทำแผนงานทุนศึกษาระดับปริญญาโท 3 ปี (2561 - 2563) โดยฝ่ายไทยจะสนับสนุนทุนศึกษาให้แก่ สปป. ลาว ปีละ 30 ทุน รวม 90 ทุน สำหรับทุนประจำปีการศึกษา 2561 ฝ่ายลาวจะแจ้งสาขาที่ต้องการภายในเดือนกันยายน 2560 และจะเสนอรายชื่อผู้สมัครรับทุนให้ฝ่ายไทยพิจารณาภายในเดือนธันวาคม 2560 ซึ่งจำนวนทุนแต่ละปีขึ้นอยู่กับการณ์ขออนุมัติขยายระยะเวลาทุนการศึกษาของผู้รับทุนในปีที่ผ่านมา
 - 10.3 ฝ่ายไทยเห็นชอบสนับสนุนในหลักการข้อเสนอโครงการความร่วมมือเพื่อการพัฒนาใหม่ จำนวน 4 โครงการ และจะหารือกับหน่วยงานไทยที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดแผนการดำเนินงานต่อไป โดยฝ่ายไทยเห็นว่าโครงการตามแนวทางหลัก

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจะสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชน และมีประโยชน์
ส่งผลต่อการพัฒนาประเทศของลาวได้อย่างยั่งยืนใน 4 ด้าน คือ สังคม เศรษฐกิจ
สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจริยธรรม ซึ่งครอบคลุมมากกว่าเป้าหมายการพัฒนา
ที่ยั่งยืนของสหประชาชาติ ดังมีรายชื่อโครงการ ดังนี้

- 1) โครงการยกระดับวิชาชีพเฉพาะให้ครูผู้สอนสายอาชีวศึกษาของ สปป.ลาว
ในระดับปริญญาโท
 - 2) โครงการฝึกอบรมวิชาชีพเฉพาะให้ครูผู้สอน/ครูฝึกสายอาชีวศึกษาของ
สปป.ลาว
 - 3) โครงการสร้างศูนย์เรียนรู้เพื่อการพัฒนาเกษตรแบบยั่งยืน ตามแนวทาง
ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ให้แก่วิทยาลัยเทคนิค-วิชาชีพแขวงคำม่วน
 - 4) โครงการสร้างศูนย์เรียนรู้เพื่อการพัฒนาเกษตรแบบยั่งยืน ตามแนวทาง
ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ให้แก่โรงเรียนเทคนิค-วิชาชีพแบบผสมแขวง
เซกอง
11. ฝ่ายลาวแสดงความขอบคุณที่ฝ่ายไทยให้การสนับสนุนพาหนะไว้ใช้ในประโยชน์ใน
โครงการความร่วมมือทางวิชาการให้แก่คณะกรรมการร่วมมือลาว - ไทยในปี 2559
ได้แก่ รถตู้ TOYOTA HIACE จำนวน 1 คัน และรถกระบะ TOYOTA HILUX 4x4
จำนวน 1 คัน
 12. ที่ประชุมเห็นชอบให้มีการประชุมติดตามผลการดำเนินงาน ตามมติที่ประชุม
ความร่วมมือทางวิชาการไทย - ลาว ทุก 6 เดือน
 13. ที่ประชุมรับทราบว่าฝ่ายไทยและฝ่ายลาวจะนำผลการหารือเสนอต่อรัฐบาล
ตามขั้นตอนและระเบียบที่เกี่ยวข้องของแต่ละฝ่ายต่อไป
 14. การประชุมความร่วมมือทางวิชาการไทย - ลาว ครั้งที่ 23 จะจัดขึ้น ณ ราชอาณาจักรไทย
โดยทั้งสองฝ่ายจะได้หารือกำหนดวันและสถานที่ที่เหมาะสมต่อไป
 15. หัวหน้าคณะทั้งสองฝ่ายได้ลงนามในบันทึกความเข้าใจว่าด้วยโครงการพัฒนาวิทยาลัย
พลศึกษา สปป.ลาว

แขวงหลวงพระบาง วันที่ 21 กันยายน 2560

ผู้จัดบันทึกการประชุม	นางสาวปนัดดา ธิคารมย์ นางสาวสุตารัตน์ อุ่นชัยยา
ผู้ตรวจบันทึกการประชุม	นางสาวสายัณห์ กองโกย

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล

นางสาวสุภารัตน์ อุ่นชัยยา

ประวัติการศึกษา

- เศรษฐศาสตรบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- พัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิตทางพัฒนาการเศรษฐกิจ
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

ประวัติการทำงาน

พ.ศ. 2541

นักวิเทศสหการ ระดับ 4 กรมวิเทศสหการ สำนักนายกรัฐมนตรีย

พ.ศ. 2543

นักวิเทศสหการ ระดับ 5 กรมวิเทศสหการ สำนักนายกรัฐมนตรีย

พ.ศ. 2546

นักวิเทศสหการ ระดับ 6 กรมวิเทศสหการ สำนักนายกรัฐมนตรีย

พ.ศ. 2551

นักวิเทศสหการชำนาญการ สำนักงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนา-
ระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ

พ.ศ. 2563

นักวิเทศสหการชำนาญการพิเศษ กรมความร่วมมือระหว่างประเทศ
กระทรวงการต่างประเทศ

ตำแหน่งปัจจุบัน

นักวิเทศสหการชำนาญการพิเศษ กรมความร่วมมือระหว่างประเทศ
กระทรวงการต่างประเทศ